ԵՐԱԺՇՏԱՌՒԹՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ
ՊԱՐԵՐ, ԽԱՂԵՐ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐԳ

Երաժշտ.՝ *Ա. Հարությունյանի*

«ԷԿՈՍԵԶ»

Երաժշտ.՝ *Ֆ. Շուբերտի*

Չափավոր, ոչ շատ արագ

Հարկավոր է կատարել երաժշտության բնույթին համապատասխան շարժումներ՝ ցատկեր, ձեռքերի սլացիկ շարժումներ:

ՊԱՐ ԴԱՓԵՐՈՎ

Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Պարի նկարագրումը՝ *Է. Աստվածատրյանի*

Երեխաները, նախօրոք բաժանվելով զույգերի, երկու շարքով կանգնում են շրջանաձև, դեմքով դեպի հանդիսատեսը՝ աղջիկները առջևից, տղաները՝ դափերը ձեռքերին՝ իրենց զույգերի հետևից: Կիսաշրջանի կենտրոնում կանգնած աղջիկը մենակատարն է:

Զայնամուտին տղաները դափ են խփում, իսկ աղջիկները՝ ծափ տալիս (յուրաքանչյուր տակտին՝ մեկ ծափ կամ հարված):

Առաջին մաս

1–8–րդ տակտերին մենակատար աղջիկը գնում է պարային քայլով շրջանագծին զուգահեռ և կատարում մի լրիվ շրջան (մինչև իր տեղը)՝ ձեռքերը պարզելով մեկ դեպի աջ, մեկ դեպի ձախ, դաստակները պտտեցնելով դեպի ներս (1,3,5,7–րդ տակտերին՝ դեպի աջ, իսկ 2,4,6,8–րդ տակտերին՝ դեպի ձախ):

Երկրորդ մաս

1–ին տակտին՝ կատարում է երկու քայլ դեպի աջ կողմը (սկսած աջ ոտքից):
2–րդ տակտին՝ մոտեցնում է աջ ոտքը ձախին և երկու անգամ դաստակները ներս պտտեցնում:
3–րդ տակտին՝ նույն ձևով վերադառնում է իր տեղը՝ ձեռքերը դեպի աջ պարզելով:
4–րդ տակտին՝ տեղում կանգնած դաստակները երկու անգամ դեպի ներս է պտտեցնում:
5–8–րդ տակտերին՝ ձեռքերը վեր բարձրացնելով՝ պտտվում է իր շուրջը՝ վերջում ընդունելով ելման դիրքը:
Երկրորդ մասի կրկնության ժամանակ մենակատարը կատարում է նույն շարժումները՝ հակառակ ուղղությամբ (ձեռքերը դեպի ձախ պարզելով):

Առաջին մաս

1–8–րդ տակտերին՝ բոլոր աղջիկները, ձեռքերը ձախ և կողմ տարածելով, գնում են աջ շրջանագծի ուղղությամբ, ափերը շուռ տալով մեկ դեպի վերև, մեկ դեպի ներքև: Այդ ընթացքում տղաները դափին ռիթմիկորեն խփելով՝ գնում են շրջանագծի ուղղությամբ և հանդիպում աղջիկներին ելման դիրքի հակառակ կողմում (կազմում են կիսաշրջան և կանգնում դեպի հանդիսատեսը):

Երկրորդ մաս

1–8–րդ տակտերին՝ բոլորը նույն ձևով վերադառնում են իրենց տեղերը: Աղջիկներն այս անգամ ձեռքերը դեպի ձախ են պարզում:
Երաժշտության երկրորդ մասը կրկնվում է:
1–3–րդ տակտերին աղջիկները ձեռքերը վեր բարձրացնելով, պտտվում են իրենց շուրջը:
4–րդ տակտին ձեռքերը ցած և կողմ պարզելով՝ խոնարհվում են տղաների առաջ:
5–8–րդ տակտերին շարունակում են պտտվել և կանգնում դեմքով դեպի հանդիսատեսը:

Առաջին մաս

1–8–րդ տակտերին զույգ կազմողները կանգնում են իրար հետևից և, շարժվում դեպի աջ՝ շրջանագծի ուղղությամբ: Տղաները շարունակում են դափ խփել, իսկ աղջիկները ձեռքերը պարզում են մեկ դեպի աջ, մեկ դեպի ձախ և դաստակները դեպի ներս պտտեցնում:

Երկրորդ մաս

1–4–րդ տակտերին աղջիկները, ձեռքերը աստիճանաբար բարձրացնելով, գնում են շրջանի ներսը (կազմվում է ավելի փոքր շրջան):
5–8–րդ տակտերին աղջիկները, ձեռքերը աստիճանաբար իջեցնելով և հետ–հետ գնալով, վերադառնում են իրենց տեղերը:
Երկրորդ մասի կրկնողության ժամանակ տղաները իջնում են աջ ծնկի վրա, իսկ աղջիկները պարում են նրանց շուրջը: 6–րդ տակտի վերջում աղջիկները կանգնում են իրենց զույգերի դիմաց և, ձեռքերը ցած՝ կողմ տարածելով, թեթև խոնարհվում են առաջ:
Բոլոր երեխաները շարժվում են պարային քայլով: Տղաները պարի ողջ ընթացքում ռիթմիկ խփում են դափին:

ՔՈՉԱՐԻ

(հայկական ժողովրդական պար)

Դաշնամուրի համար՝ *Ե. Խոսրովյանի*

Երխաները, միմյանց ձեռքերից բռնած, կանգնում են կիսաշրջանաձև:

Առաջին ձև

1–ին **տակտին** կատարում են քայլ դեպի աջ՝ աջ ոտքով և ձախը միացնում են աջին:

2–րդ **տակտին** աջ ոտքը տանում են աջ, ձախը կտրուկ առաջ՝ ձգելով թաթը:

3–6–րդ **տակտերին** կրկնում են 1–2–րդ տակտերի շարժումները դեպի ձախ, հետո՝ դեպի աջ:

Երկրորդ ձև (շարժվել առաջ)

7–18–րդ տակտերին հարկավոր է կրկնել 1–6 տակտերի շարժումները: Սակայն երեխաները շարժվում են առաջ՝ աստիճանաբար բարձրացնելով միացած ձեռքերը:

Երրորդ ձև կրկնվում են 1–6 տակտերի շարժումները:

Չորրորդ ձև (շարժվում են հետ)

7–18–րդ **տակտերին** կրկնվում են 7–18 տակտերի շարժումները դեպի հետ՝ աստիճանաբար իջեցնելով ձեռքերը:

ՆԱԶ ՊԱՐ

Կանացի պար, մենապար

Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Moderato grazioso

Պարը կատարում է մեկ աղջիկ՝ որպես մենապար:

Շարժումները կարող են լինել նախապես ուսուցանված, ինչպես նաև ստեղծագործական բնույթի:

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊՈԼԿԱ

Երաժշտ.՝ *Ս. Ռախմանինովի*

Չեխական ժողովրդական պար է՝ տարածված շատ երկրներում: Ունի բազմաթիվ տարբերակներ: Անվանումը ծագել է «պոլկա» բառից, որ նշանակում է մանր քայլ՝ փոքր թռիչքով:

Առաջարկվում է պարել Ս. Ռախմանինովի **«Իտալական պոլկայի»** երաժշտության ուղեկցությամբ: Պարաքայլային չորս հաշիվը համապատասխանում է պոլկայի 2/4 չափի չորս ութերորդականներին:

Շարժումը պետք է սկսել երաժշտության նախատակտից. դա աջ ոտքով թեթև թռիչքն է, իսկ ձախ ոտքը ծալված ծնկով բարձրացված է վեր:

1 հաշվին – թռիչք ձախ ոտքով, աջ ոտքը՝ բարձրացված:
2 – աջ ոտքով քայլ առաջ:
3 – ձախ ոտքը քայլով միացնել աջ ոտքին:
4 – աջ ոտքով քայլ առաջ:

Նույնը մյուս ոտքով:

1 – թռիչք աջ ոտքով, ձախը՝ բարձրացված:
2 – ձախ ոտքով քայլ առաջ:
3 – աջ ոտքը քայլով միացնել ձախ ոտքին:
4 – ձախ ոտքով քայլ առաջ:

Հիմնական քայլը աղջիկների և տղաների համար նույնն է: Կարելի է կատարել տեղում՝ առաջ և հետ, աջ ու ձախ շարժվելով, նաև պտույտներ գործելով:

Աղջիկներն ու տղաները սովորաբար պարում են իրար ձեռքերից խաչաձև բռնած կամ դեմ դիմաց, ձեռքերը՝ գոտկատեղին:

Պարի բեմադրությունը ուսուցչինն է:

ՊՈԼԿԱ

Երաժշտ.՝ *Մ. Գլինկայի*

ՔՈՒՉԻԿՆ ՈՒ ՓՈՒՉԻԿԸ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Բայց չը - հա - սավ իմ փու - չի - կին Իմ շը - նի - կի քա - թի - կը,
Իմ փու - չի - կին իմ շը - նի - կի Փափ - լիկ, թըմփ - լիկ քա - թի - կը:
D.C.
f
Աչ - քը լուս - նին հա - ռած՝ Վեր էր ցատ - կում Քու - չի - կը,
mf
Աչ - քը լուս - նին հա - ռած՝ Վեր էր ցատ - կում Քու - չի - կը,
rit.

Բեմականացնել երգը՝ ելնելով երգի բովանդակությունից:

1. Երկինք թռավ փուչիկը,
Իմ սիրուն փուչիկը,
Թաթը պարզեց Քուչիկը,
Որ բռնի փուչիկը:

Բայց չհասավ իմ փուչիկին
Իմ շնիկի թաթիկը,
Իմ փուչիկին իմ շնիկի
Փափիլիկ, թմփլիկ թաթիկը:

2. — Վա՜յ, շուտ հասեք, բռնեցեք.—
Ձայն տվեց Աշիկը,
Բայց գնալով հեռացավ
Ու կորավ փուչիկը:

— Մի՛ լար, Աշիկ, լռի՛ր, Քուչիկ,
Էլ չեք հասնի փուչիկին.-
Ասաց Տատը տխուր կանգնած
Աշիկին ու Քուչիկին:

3. Իջավ խաղաղ երեկոն
Ու փռեց փեշերը,
Երևացին երկնքում
Լուսնի վառ թշերը:

Իսկ Քուչիկը ողջ գիշերը
Չփակեց իր աչերը,
Երկինք նայեց, աղմուկ հանեց.
Վերջ չտվեց հաչելը:

Աչքը Լուսնին հառած՝
Վեր էր ցատկում Քուչիկը.
Ու կարծում էր նա,
Թե գտել է փուչիկը:

ВО ПОЛЕ БЕРЁЗА СТОЯЛА

(русская народная песня)

Moderato

Во поле берёза стояла,
Во поле кудрявая стояла,
Люли, люли, стояла,
Люли, люли, стояла.

Я пойду, пойду погуляю,
Белую берёзу заломаю,
Люли, люли, заломаю,
Люли, люли, заломаю.

Срежу я с берёзы три пруточка
Сделаю себе я три гудочка,
Люли, люли, три гудочка,
Люли, люли, три гудочка.

ՇՈՒՐՋՊԱՐ

"Во поле берёза стояла"

(ռուսական ժողովրդական պար, մշակումը՝ Ա.Նովիկովի)

Պարի նկարագիրը. *Ելման դիրք՝ երեխաները կանգնում են իրար ձեռքից բռնած, շրջանաձև, դեմքով դեպի շրջանի կենտրոնը:*

1–3 տակտեր՝ գնում են դեպի շրջանի կենտրոն՝ քայլը սկսելով աջ ոտքից:

3–րդ տակտ՝ տեղում 3 անգամ դոփում են՝ ցույց տալով երաժշտության ռիթմական պատկերը: Այնուհետև յուրաքանչյուր քառորդին կատարում են մեկ քայլ:

4–5–րդ տակտեր. առանց շրջվելու, շարժումն սկսելով ձախ ոտքից՝ վերադառնում են ելման դիրք:

6–րդ տակտ՝ նորից դոփում են երեք անգամ:

7–8–րդ տակտեր՝ տղաները ազատ ձեռքերով, աղջիկները ձեռքերը կրծքի մոտ պահած, դեմքով դեպի շրջանի կենտրոնը, շարժվում են կից քայլքով դեպի աջ:

9–րդ տակտ՝ կատարում են երեք դոփյուն:

10–12 տակտեր՝ նույն ձևով երեխաները շարժվում են դեպի ձախ:

12–րդ տակտ՝ նորից դոփում են երեք անգամ: Այնուհետև շուրջպարը նորից կրկնվում է:

«Ձ» ՏԱՌԻ ԵՐԳԸ

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆ» երգաշարից

Ձ-ն պստլիկ իր ձագերին
Ձայն է տալիս, խրատում,
Որ ձիերի սմբակներից
Զգույշ լինեն փողոցում:

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Կատարել մինչև 2 *(առաջին քառյակը երկու անգամ), կրկնել սկզբից նախանվագը և կատարել երկրորդ և երրորդ քառյակները, շարունակել մինչև D C, այնուհետև նորից սկզբից մինչև* 2 *և անցնել* Coda:

Իմ տատն ուներ մի հավիկ,
Սիրուն՝ ինչպես կաքավիկ,
Ձու էր ածում տան համար,
Հետո դարձավ թխսամայր:

Ոտքը տաք էր, կուրծքը՝ տաք,
Ձվերն առավ թևի տակ,
Ժամը թռավ, օրն անցավ,
Թակթկոցը շատացավ:

Ծակծկեցին ձվերը,
Եվ դուրս եկան Ձ-երը,
Թուխսը թռավ տեղից վեր,
Ասաց.— Բարև, ձագուկներ,
Եվ հավաքեց թևի տակ
Միանգամից քսան ձագ:

Իմ տատն ուներ մի հավիկ,
Սիրուն՝ ինչպես կաքավիկ,
Ձու էր ածում տան համար,
Հետո դարձավ թխսամայր:

Բեմականացնել «Ձ» տառի երգը բովանդակությանը համապատասխան:

«Շ» ՏԱՌԻ ԵՐԳԸ

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆ» երգաշարից

Շ-ն՝ շաղերում բացված շուշան,
Շուրթին շշուկ շողերի,
Շնկշնկոցն էր լսում զարնան
Անուշաբույր հովերի:

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Օրո՛ր, շորո՛ր, շուշաններ,
Շող ու շաղոտ շուշաններ,
Շուրջը՝ ծաղկած բուփ ու ծառ,
Շող, շաղ, երգ ու տաղ:

Շնկա, շնկա անուշ հով՝
Շուշան ծաղկի շշուկով,
Դու մեզ գարնան հուրը բեր,
Ծով-ծով բույրը բեր:

«Շ» տառի երգի բովանդակությանը համապատասխան հորինել պարային շարժումներ:

ԵՐԳ ՉՅՈՒՆԱՆՈՒՇԻԿԻ ԵՎ ՉՄԵՌ ՊԱՊԻԿԻ ՄԱՍԻՆ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

a tempo
Չյուն - ա - նու - շիկ, դո՛ւ էլ ա - րի, Գա - լըդ լի - նի թող բա - րի,
p
Լույ - սի մի փունջ ծը - պիտ դար - ձած Մեզ հետ մը - տիր շուրջ - պա - րի,
mf
mp
Լույ - սի մի փունջ ծը - պիտ դար - ձած Մեզ հետ մը - տիր շուրջ - պա - րի:
f

—Մո-տի՛կ վա-զեք,— պա - պիկն ա-սաց,— Կը - տամ մըր-գեր ու գըր - քեր,
f
Նը - րանց, ով - քեր լավ են պա - րում, Ով - քեր գի - տեն լավ եր - գել:
rit.
a tempo
Չյուն - ա - նու - շիկ դո՛ւ էլ ե - կար, Գա - լըդ ե - ղավ շատ բա - րի,
p
a tempo
cresc.

Կարծես ծագեց մի նոր արև
Ու բաց եղավ մի մեծ դուռ,
Ձմեռ պապին ասաց՝ բարև՛.
Եկել եմ ես ձեզ մոտ հյուր:

Ձյունանուշի՛կ, դո՛ւ էլ արի,
Գալը լինի թող բարի,
Լույսի մի փունջ ժպիտ դարձած
Մեզ հետ մտի՛ր շուրջպարի:

— Մոտի՛կ վազեք,— պապիկն ասաց,—
Կտամ մրգեր ու գրքեր,
Նրանց, ովքեր լավ են պարում,
Ովքեր գիտեն լավ երգել:

Ձյունանուշի՛կ, դո՛ւ էլ եկար,
Գալդ եղավ շատ բարի,
Լույսի մի փունջ ժպիտ դարձած՝
Մեզ հետ մտար շուրջպարի:

Երգը բեմականացնել՝ ելնելով բովանդակությունից:
Վերջում շուրջպար բռնել տոնածառի շուրջը Ձմեռ պապի և Ձյունանուշիկի հետ միասին:

ՇՈՂՇՈՂՈՒՆ ՏՈՆԱԾԱՌ

Խոսք՝ *Էվ. Շահինյանի* | Երաժշտ.՝ *Էվ. Շահինյանի*

Եկե՛ք, եկե՛ք հավաքվենք,
Շրջան կազմենք ու երգենք.
Ջա՜ն, շողշողո՛ւն տոնածառ,
Քո զարդերը՝ վառ, պայծառ:

Ուրախ ծափ տանք ու պարենք,
Տոնածառը մեր զովե՛նք:
Ջա՜ն, շողշողո՛ւն տոնածառ,
Քո զարդերը՝ վառ, պայծառ:

Պարի շարժումները կատարվում են երգի բովանդակությանը համապատասխան:

ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍԱՅԻՆ ՊԱՐ

Երաժշտ.՝ *Կ. Եղիզարյանի*
Շարժում՝ *Կ. Ղազարյանի*

Հանդիսավոր

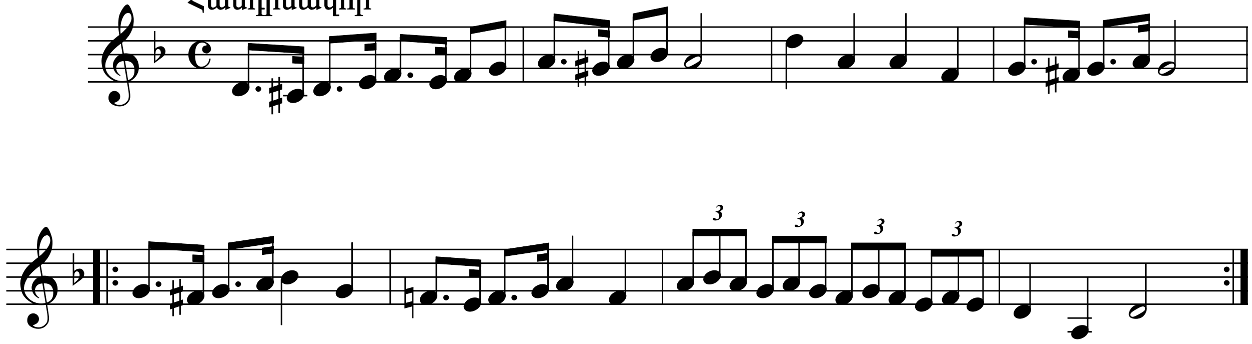

Երեխաները կանգնած են տղա–աղջիկ դեմ դիմաց, ձեռքերը՝ ձգված և միացրած, ուղղությունը՝ դեպի կենտրոն:

1–ին ձև

1–2–րդ տակտերին զույգերը չորս կից քայլերով գնում են դեպի շրջանի կենտրոն:
3–4–րդ տակտերին հետ են գնում իրենց նախկին տեղերը:
5–րդ տակտում՝ մեկ քայլ դեպի աջ, ձեռքերը դեմքի առջևից իջեցնելով և բարձրացնելով կատարում են 2 ծափ կրծքի առջև, 6–րդ տակտում վերադառնում են հետ և կատարում 2 ծափ:
7–8–րդ տակտերում ձեռքերը, նավակի նման միացրած, հարկավոր է փոխել տեղերը:
5–8–րդ տակտերը կրկնվում են 2 անգամ:

2–րդ ձև

1–4–րդ տակտերին կրկնվում են 1–ին ձևի շարժումները, 5-8-ին կատարվում են 1–ին ձևի շարժումները՝ մեկ քայլ առաջ, մեկ քայլ հետ:

3–րդ ձև

1–4–րդ տակտերը կրկնվում են:
5–8–րդ տակտերին՝ մեկ քայլ աջ՝ ծափ, մեկ քայլ ձախ՝ ծափ, և փոխել տեղերը՝ ձեռքերը «նավակի» դիրքով պահելով:

ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ ՊԱՐ

Երաժշտ.՝ *Արեգ Լուսինյանի*

Կատարել երաժշտության բնույթին համապատասխան շարժումներ:

ԵՐՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿ
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒՄ

ՑԱՏԿԱՊԱՐԱՆ

Երաժշտ.՝ *Ա. Խաչատրյանի*

ՈՒՐԱԽ ԳՆԱՑՔ

«ԽԱՂԱԼԻՔՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ» շարքից

Սարով, ձորով ու անտառով
Մի գնացք է արագ վազում,

Եվ զնգում է երգը նրա
Մանուկների վառ երազներով:

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Moderato

f
sim.
cresc.
sf
8va
ff
p

ԿԱՊԻԿՆԵՐԸ ԶՎԱՐՃԱՆՈՒՄ ԵՆ

«ԿՐԿԵՍ» շարքից

Կապիկները՝ միշտ ճարպիկ,
Ասես լինեն հմուտ մարզիկ,
Ցատկոտում են, ճչում, պարում,
Ինչպես իրենց Աֆրիկայում:

Allegro

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

de cresc.
cresc.

ՀԱՄԱՐՁԱԿ ՀԵԾՅԱԼՆԵՐԸ

«ԿՐԿԵՍ» շարքից

Սլանում են առաջ, առաջ,
Հեծյալները ուրախ ու քաջ,

Ու դառնում են վազող կրակ,
Գեղեցկություն, կորով ու կամք:

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Allegro scherzando

cresc.
f
Ped.
pp
cresc.
sf p
ff

ԳԱՐՆԱՆ ՍՊԱՍՈՒՄ

«ԳԱՐՆԱՆ ԵՐԵՔ ԵՐԳ» շարքից

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Allegro moderato

Հա - զա - րա - շող գա - րու - նը նոր ե - րա -
զանք վա - ռեց, Ծաղ - կի շուր - թին զո -
հար շա - ղով ծը - պիտ - ներ շա - րեց:
Գա - րու՛ն, գա - րու՛ն, գար - նա՛ն ա - րև,

Ա.
Աստ - ղա - յին կա - մար,
Վա ռեք - հա -
զար ա - նուրջ ու երգ
Ձեր հը - րով ան -
մար:
Գա - րու՛ն, գա - րու՛ն, գար - նա՛ն ա -
րև,
Աստ - ղա - յին կա - մար,

Հազարաշող գարունը նոր երազանք վառեց,
Ծաղկի շուրթին գոհար շաղով ժպիտներ շարեց:

Կրկներգ - Գարու՛ն, գարու՛ն, գարնա՛ն արև,
Աստղային կամար,
Վառեք հազար անուրջ ու երգ
Ձեր հրով անմար:

Կանցնեն ամառ, աշուն, ձմեռ երամի նման,
Բայց կսպասենք նորից բացվող նոր երգին գարնան:

Կրկներգ - Գարու՛ն, գարու՛ն, գարնա՛ն արև,...

ԾԻՏԻԿԻ ՕՐՕՐԸ

Խոսք՝ *Հովհ. Թումանյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Մանուկյանի*

Կախված է ճյուղից ճոճը ծիտիկի,
Փչի՛, հովի՛կ, փչի՛.

Ճոճն օրորվի՝ տանի–բերի,
Նանի՛, ծիտի՛կ, նանի՛:

ԱՐՋՈՒԿԸ

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՐՁՐԻԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Պաղ-պաղ ջը - րեր հայ-րե-նի, Սեզ-սեզ սա-րեր նա ու - նի,
cresc.
Պաղ-պաղ ջը - րեր հայ-րե - նի: Լույս ծը-պիտն իր աչ-քե - րում
mf
Նա զա-րում է մեզ բե - րում, Շող է տա-լիս մեր կյան - քին,
p
Ա...
p

f
Այգ է վա - ռում մեր ճամ - փին: Ա...
f
Շող է տա - լիս մեր կյան - քին,
Ա...
mp
Coda
Այգ է վա - ռում մեր ճամ - փին: Շող է տա - լիս մեր կյան - քին,
poco a poco dim.
Dal S.

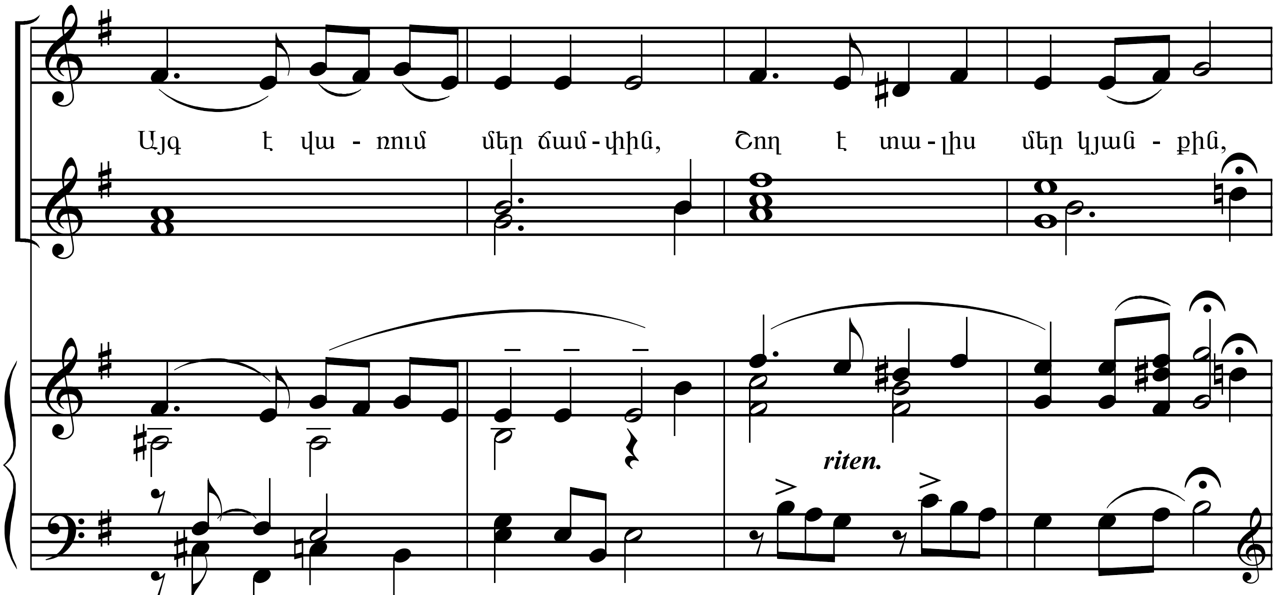

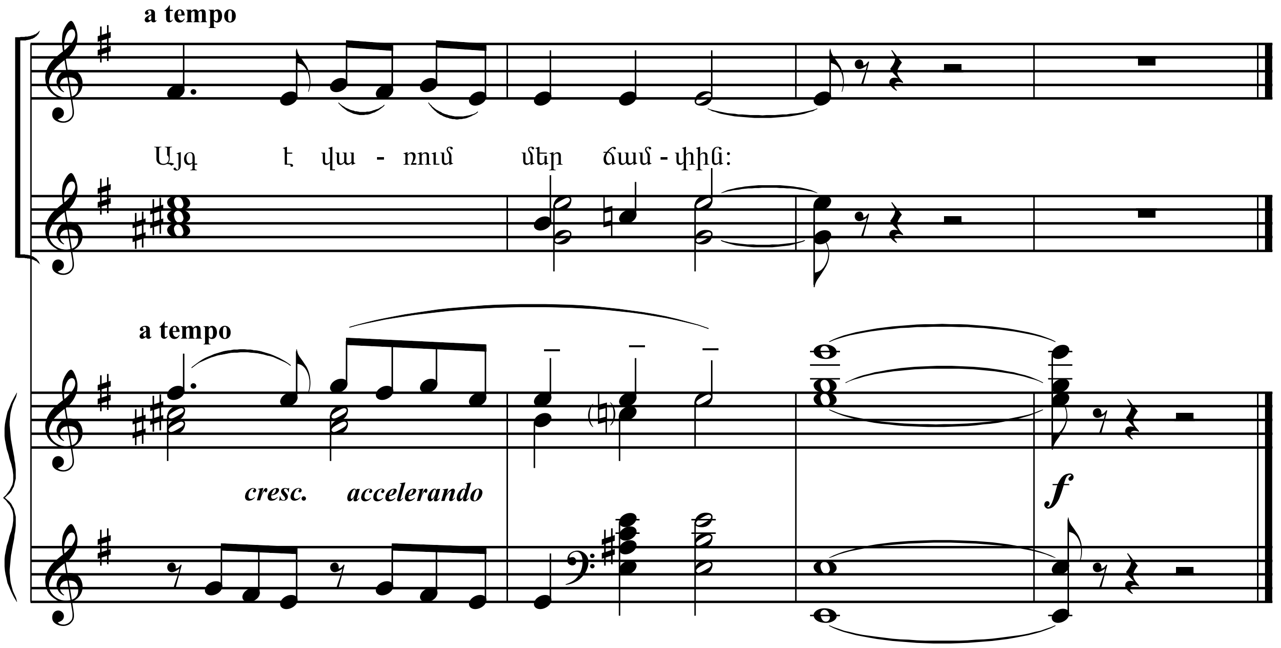

Կա մի բարձրիկ Հայաստան,
Մի գեղեցիկ Հայաստան,
Սեգ–սեգ սարեր նա ունի,
Պաղ-պաղ ջրեր հայրենի:

Կրկներգ – Լույս ժպիտն իր աչքերում՝
Նա գարուն է մեզ բերում,
Շող է տալիս մեր կյանքին,
Այգ է վառում մեր ճամփին:

Կա մի քաղցրիկ Հայաստան,
Կա մի ծաղկած բուրաստան,
Դար ու դար է նա անցել
Ու նոր կյանքով նորացել:

Կրկներգ – Լույս ժպիտն իր աչքերում...

Աստղ ու լուսնի ցոլանքով
Ծով երկինքն է կամարվում,
Մենք էլ պես–պես ծաղկունքով
Մեր երկիրն ենք զարդարում:

Կրկներգ – Լույս ժպիտն իր աչքերում...

ՄԱՅՐԻԿԻ ՕԳՆԱԿԱՆԸ

Խոսք՝ *Վիկտոր Վարդանյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Allegretto non troppo

Ճերմակ գոգնոցը հագիս
Ես օգնում եմ մայրիկիս,
Իմ մայրիկը, ա՜յ, տաք-տաք
Պատրաստում է կարկանդակ:

Հո՛ ես պարապ չե՞մ նստում՝
Հա՛ վերցնում եմ և ուտում,
Հա՛ վերցնում եմ և ուտում...
Հա՛ վերցնում եմ և ուտում... և ուտում... և ուտում... համ...

ՄԱՆՈՒՇԱԿ

«ԱՐԵՎԱԶՕԾ ԾԱՂԿԱՆՈՑ» շարքից

Խոսք՝ *Ս. Մուրադյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Պարզ եր - կըն - քից եմ Իմ գույ - նը ա - ռել,
Գար - նան կա - պու - տակ Ա - չիկ եմ դա - ռել:
Պարզ եր - կըն - քից եմ Իմ գույ - նը ա - ռել,
f
(riten.)

Հեզ Մանուշակ եմ՝
Ժպտուն, կապուտաչ,
Ինձ դուր է գալիս
Ապրիլը կանաչ:
Պարզ երկնքից եմ
Իմ գույնը առել,
Գարնան կապուտակ
Աչիկ եմ դառել:

Հեզ Մանուշակ եմ՝
Ժպտուն, կապուտաչ,
Ինձ դուր է գալիս
Ապրիլը կանաչ:
Ջինջ աչքերիս մեջ
Արևն է շողում,
Ինձ լավ եմ զգում
Հայոց իմ հողում:

ՎԱՐԴԸ

«ԱՐԵՎԱԶՕԾ ԾԱՂԿԱՆՈՑ» շարքից

Խոսք՝ *Ս. Մուրադյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Andante dolce

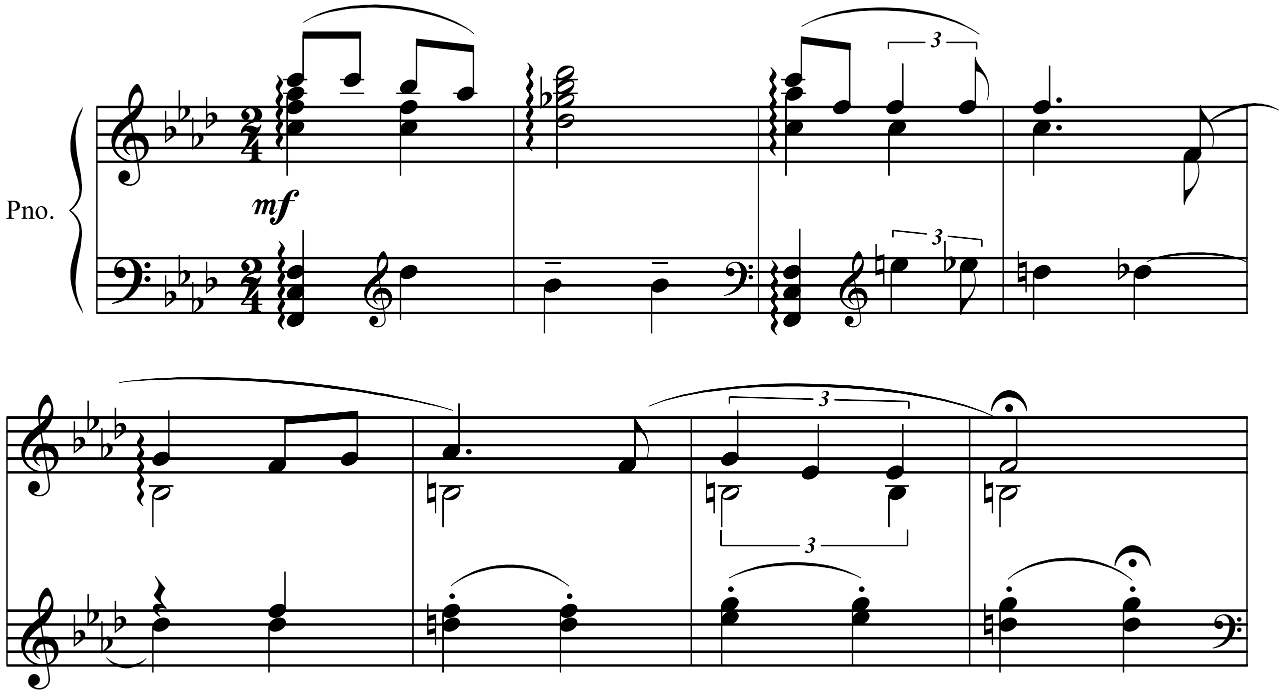

p (pp)
Grazioso
Ես էլ վառ - վը - ռում Վարդն եմ մա - յիս - յան Քըն -
mp
քուշ, բու - րա - վետ Ծա - ղիկն եմ զար - նան:
Fine
Ես էլ վառ - վը - ռում Զարդն եմ մա - յիս - յան, Ա -

Ես էլ վառվռուն
Վարդն եմ մայիսյան
Քնքուշ, բուրավետ
Ծաղիկն եմ գարնան:

Ով կոպիտ ձեռքով
Թերթերս պոկի,
Իմ փուշը նրա
Ձեռքը կծակի:

Ես էլ վառվռուն
Զարդն եմ մայիսյան,
Արևն է ինձ հետ
Խաղում հուրհրան:

Ես էլ վառվռուն
Վարդն եմ մայիսյան
Քնքուշ, բուրավետ
Ծաղիկն եմ գարնան:

ԹԻԹԵՌՆԻԿ

Խոսք՝ *Լ. Պողոսյանի* Երաժշտ.՝ *Ս. Սարուխանյանի*

Ինչո՞ւ ես միշտ, իմ քիքեռնի՛կ,
Մենակ թռչում ծաղկից ծաղիկ,
Եկ թռչկոտենք մենք իրար հետ
Ծաղկունքի մեջ այս բուրավետ:

Սիրո՛ւն քիքեռ, մի՛ վախենա,
Արի՛ մոտիկ, քեզ ձեռք չեմ տա,
Չէ՞ որ ես էլ, ի՛մ քիքեռնի՛կ,
Շատ եմ սիրում ծիլ ու ծաղիկ:

ՇՈՒՏ ԱՐԻ, ԳԱՐՈՒՆ

Խոսք՝ *Հ. Գալիկյանի*

Երաժշտ.՝ *Ս. Գալիկյանի*

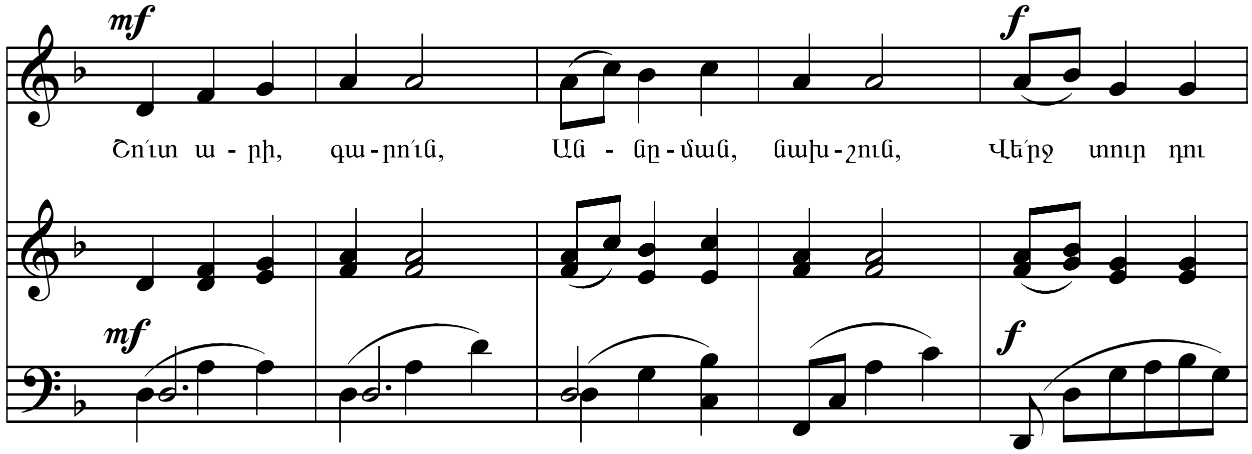

Շո՛ւտ արի, գարո՛ւն,
Աննման, նախշուն,
Վե՛րջ տուր դու ձյունին,
Բուք ու բորանին:

Քեզ ենք սպասում,
Կարոտով կանչում,
Բեր մեզ լավ օրեր,
Հուրհրան արև:

Դե արի՛ շուտով,
Քո պայծառ ժպիտով,
Պայծառ արևով,
Ալվան ծաղկունքով:

ՄԱՅՐԻԿԻՍ ՏՈՆԸ

Խոսք՝ *Ա. Մարաշյանի* | Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Allegretto cantabile

Մայրիկ, այսօր տոնն է քո,
տո՛նը, տո՛նը քո,
Մայրիկ, այսօր տոնն է քո,
տո՛նը, տո՛նը քո,
Գիտեմ՝ շատ ես դու հոգնել,
պետք է քեզ օգնել:

Որ դու նստես՝ ես մաքրեմ,
Տուն ու տեղը զարդարեմ
Եվ այսօրվա գործը իմ
Ես նվիրեմ քո տոնին:

Մայրիկ, այսօր տոնն է քո,
տո՛նը, տո՛նը քո,
Թող քո տոնը կարկաչի
երգ ու ծիծաղով,
Որ խնդությամբ քո պայծառ
ծաղկեմ քեզ համար:

ՍԻՐՈՒՄ ԵՄ

Խոսք՝ ***Է. Միլիտոնյանի*** Երաժշտ.՝ ***Հ. Խրիմյանի***

Մայրիկին սիրում եմ,
Հայրիկին սիրում եմ,
Սիրում եմ նրանց
Ա՜յ այն ամպի չափ:

Երբ որ անձրև գա,
Ամպը չքանա,
Կսիրեմ նրանց
Ծիածանի չափ:

Մայրիկին սիրում եմ,
Հայրիկին սիրում եմ,
Սիրում եմ նրանց
Ա՛յ, այն ամպի չափ:

Երբ ծիածանն էլ
Հոգնի ու գնա,
Կսիրեմ նրանց
Այն երկնքի չափ:

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ ՄԵՐ ՍԻՐԵԼԻ

Խոսք՝ *Հ. Խրիմյանի* Երաժշտ.՝ *Հ. Խրիմյանի*

Ուսուցիչնե՛ր մեր սիրելի,
Ձեր տոնն է այսօր կրկին,
Մեր ջերմ երգ ու պարով ենք ձեզ
Մենք շնորհավորում:
Եկել է պահը ձեզ ողջունելու,
Մեր սրտի խոսքը ձեզ հղելու,
Մեր բարի խոսքը ձեզ հղելու:

Կրկներգ –
Շնորհավո՛ր ձեր տոնը,
Շնորհավո՛ր ձեր տոնը,
Սիրելի՛ ուսուցիչներ:

Ամեն ժամ, ամեն վայրկյան դուք
Ձեր ջերմ սերն եք մեզ տվել,
Գուրգուրել եք ու փայփայել
Անվերջ երազել:
Եկել է պահը ձեզ ողջունելու,
Մեր սրտի խոսքը ձեզ հղելու,
Մեր բարի խոսքը ձեզ հղելու:

Կրկներգ –
Շնորհավո՛ր ձեր տոնը,
Շնորհավո՛ր ձեր տոնը,
Սիրելի՛ ուսուցիչներ:

ԶԱՆԳՆ ԱՌԱՋԻՆ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Հենց որ հնչեց մեր սեպտեմբերյան
Զանգն առաջին ուրախաձայն,
Մենք, ծաղիկներ առած,
Քո անուշ կանչով տարված,
Գիրկդ եկանք, դպրո՛ց,
Մենք, ծաղիկներ առած,
Քո անուշ կանչով տարված,
Գիրկդ եկանք, դպրո՛ց:

Մի ջերմ ողջույն մեր զանգի կանչին,
Ուսուցչուհուն մեր առաջին,
Նա մոր նման ժպտաց
Եվ ուրախ ձայնով ասաց.
— Բարո՛վ եկաք դպրոց:
Նա մոր նման ժպտաց
Եվ ուրախ ձայնով ասաց.
— Բարո՛վ եկաք դպրոց:

ԱՐԱԳԻԼ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Արագի՞լ, արագի՞լ,
Մեր ծառին քառեցիր,
Կարմիր մատիտ կտուցդ
Որտեղի՞ց ճարեցիր:

Արագի՞լ, արագի՞լ,
Կտուցով քո սիրուն
Կակաչներ ես մեզ համար
Նկարում, նկարում:

Արագի՞լ, արագի՞լ,
Մինչ աշուն մնացիր,
Ծառին կարմիր տերևներ
Նախշեցիր, գնացիր:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

ԳԱՐՈՒՆ

Խոսք՝ *Ս. Կապուտիկյանի* | Երաժշտ.՝ *հայկական ժողովրդական*

ծաղ - կով, գա - րուն - քով: Ծաղ - կեց սա - րը,
Ped.
mf
ծաղ - կեց քա - րը, Լըց - վեց կյան - քով, բուր - մուն -
քով: Լըց - վեց կյան - քով, բուր - մուն - քով:
rit.

Ելավ շողը, գրկեց հողը,
Բացվեց ծաղկով, գարունքով:

Ծաղկեց սարը, ծաղկեց քարը,
Լցվեց կյանքով, բուրմունքով:

Ելավ շողը, գրկեց հողը,
Բացվեց ծաղկով, գարունքով:

ՋԱՆ ԾԱՂԻԿ

Հայկական ժողովրդական երգ

Արևը կամար, կամար,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն,
Կապել է ոսկե քամար,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն:

Իմ ախպեր սարումն ա,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն,
Շվին գոտկածալումն ա,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն:

Ախպե՛ր ջան, շվի՛ղ ածա,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն,
Քույրդ Լոռվա քարումն ա,
Ջա՜ն, ծաղի՛կ ջան, ջա՜ն:

ՎԱՐԴԻ ԾԱՌ

Հայկական ժողովրդական երգ

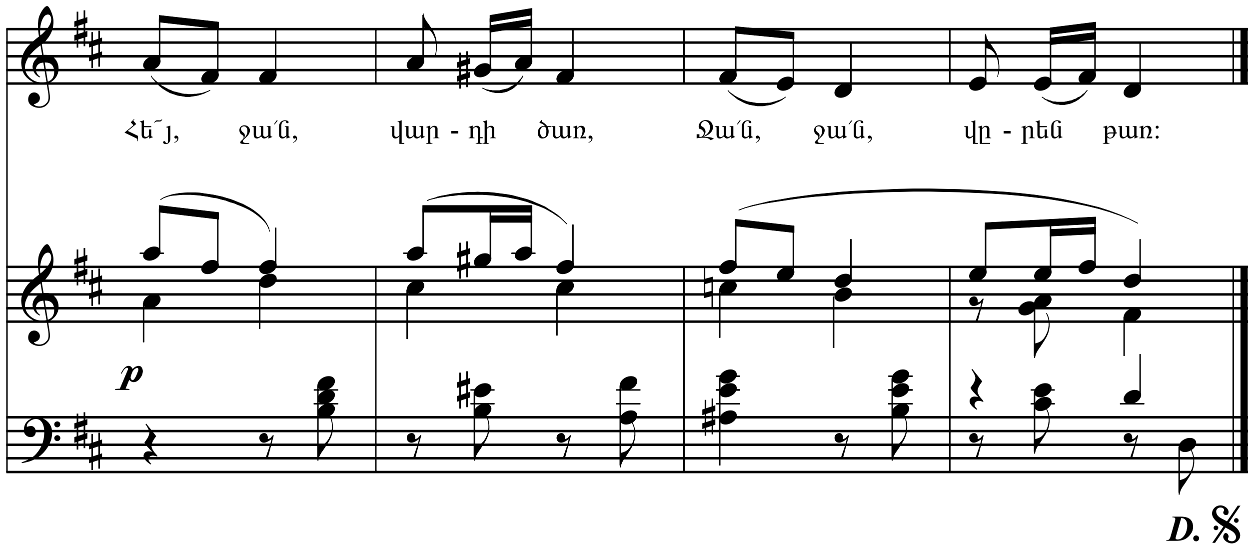

Այգու միջին՝ վարդի ծառ,
Վարդի ծառ, վարդի ծառ,
Կաքավները՝ վրեն քառ,
Վրեն քառ, վրեն քառ:

Հե՜յ, ջա՛ն, վարդի ծառ,
Ջա՛ն, ջա՛ն, վրեն քառ:

Ծառի վրա՝ մի խնձոր,
Մի խնձոր, մի խնձոր,
Գնանք սարը, բռնենք լոր,
Բռնենք լոր, բռնենք լոր:

Հե՜յ, ջա՛ն, մի խնձոր,
Ջա՛ն, ջա՛ն, բռնենք լոր:

Պաղ աղբյուրի սառը ջուր,
Սառը ջուր, սառը ջուր,
Լցրո՛ւ կուժը, բե՛ր ինձ տուր,
Բե՛ր ինձ տուն, բե՛ր ինձ տուր:

Հե՜յ, ջա՛ն, սառը ջուր,
Ջա՛ն, ջա՛ն, բեր ինձ տուր:

ՎԱՐԴԱՎԱՌ

Հայկական ժողովրդական երգ

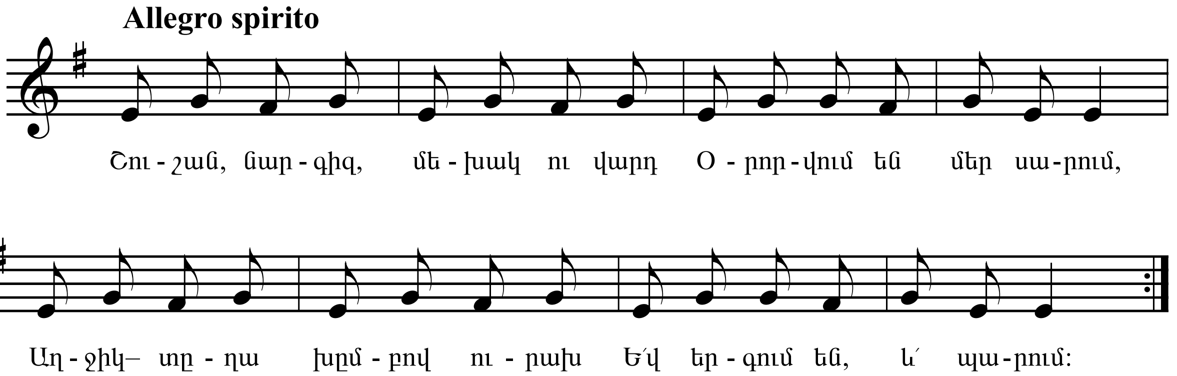

Շուշան, նարգիզ, մեխակ ու վարդ
Օրորվում են մեր սարում,
Աղջիկ–տղա խմբով ուրախ
Ե՛վ երգում են, և՛ պարում:

Վարդավառի վարդերն են վառ
Ու ծաղկունքը բուրավետ,
Ով որ շոգին գնում է սար,
Նա շնչում է գարնան հետ:

ՋԱ՛Ն, ԳԱՌՆՈՒԿ

Հայկական ժողովրդական երգ

Կապեմ վզիդ զնգ-զանգակ,
Դե՛, զնգլ, զնգլ, զնգլ, ջա՜ն զառնուկ,
Օրը տաք է՝ արեգակ,
Դե՛, զնգլ, զնգլ, զնգլ, ջա՜ն զառնուկ:

Արտի բոլոր՝ կանաչ խոտ,
Իմ սիրո՛ւն զառնուկ,
Արի տանեմ քեզ արոտ,
Իմ սիրո՛ւն զառնուկ:

Տանեմ արոտ, կշտանաս,
Դե, զնգլ, զնգլ, զնգլ, ջա՜ն զառնուկ,
Խոտ ուտես, շուտ մեծանաս,
Դե, զնգլ, զնգլ, զնգլ, ջա՛ն զառնուկ:

Կանաչ դաշտի մեջ խաղաս,
Իմ սիրո՛ւն զառնուկ,
Երեկոյան տուն դառնաս,
Իմ սիրո՛ւն զառնուկ:

ԼԵՊՀՈ՜, ԼԵ՛, ԼԵ՛

Հայկական ժողովրդական երգ

Լեպհո՜, լե՛, լե՛, լեպհո՜, լե՛, լե՛,
Լեպհո՜, լե՛, լե՛, լեպհո՜, լե՛, ,
Լեպհո՜, լե՛, լե՛, լեպհո՜, լե՛, լե՛,
Լեպհո՜, լե՛, լե՛, լեպհո՜, լե՛:

Հոդալը՛ ջան, հոդալը՛ ջան, հոդալը՛,
Աչքեր սիրուն՝ դարալը՛ ջան, դարալը՛:

Ելնենք սարը, բռնենք պարը,
Մամռոտ քարը թող թնդա,
Բացվի օրը, մտնենք ձորը,
Անուշ հովը երբ շնկա:

Հոդալը՛ ջան, հոդալը՛ ջան, հոդալը՛,
Աչքեր սիրուն՝ դարալը՛ ջան, դարալը՛,

Թողնենք սարը, ուրախ պարը,
Մամռոտ քարը սարի հետ,
Բռնենք մեր տան ճանապարհը,
Ծաղիկ փնջած դառնանք տուն:

Հոդալը՛ ջան, հոդալը՛ ջան, հոդալը՛,
Աչքեր սիրուն՝ դարալը՛ ջան, դարալը՛:

ԼՈՐԻԿ

Հայկական ժողովրդական երգ

Dal 𝄋

Առավոտյան փչեց հով,
Արտը ծփաց, դարձավ ծով,
Արտի միջից թռավ լոր,
Թռավ, ընկավ սար ու ձոր:

Կլորի՛կ, կլորի՛կ, ա՛յ լորիկ,
Օրոր, մորոր, շորորիկ:

Լորի՛կ, լորի՛կ, այս տարի
Արտս ցանել եմ գարի,
Ուր որ գնաս՝ շո՛ւտ արի,
Արտիս միջին ծվարի:

Կլորիկ, կլորիկ, ա՛յ լորիկ,
Օրոր, մորոր, շորորիկ:

ՀԱՅՐ ՄԵՐ

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Երաժշտ.՝ ***Մ. Եկմալյանի***

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես,
Սուրբ եղիցի անուն Քո.
Եկեսցէ արքայութիւն Քո,
Եղիցին կամք Քո,
Որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Զհաց մեր հանապազորդ
Տուր մեզ այսօր:
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
Թողումք մերոց պարտապանաց:
Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն,
Այլ փրկեա ի չարէն,
Զի Քո է արքայութիւն եւ
Զօրութիւն եւ փառք
Յաւիտեանս, Ամէն:

ՕՐՀՆԵՐԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

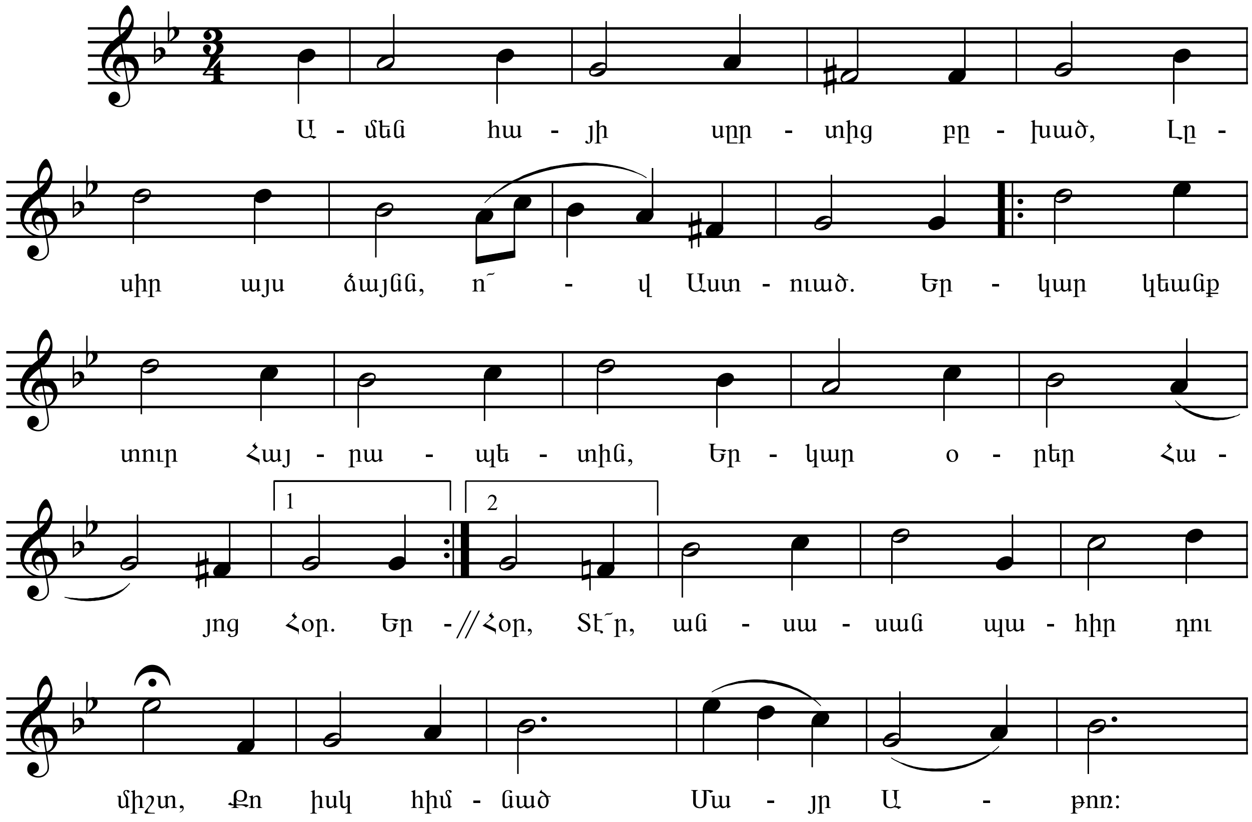

Ամեն հայի սրտից բխած,
Լսիր այս ձայնն, ո՛վ Աստուած.

Երկար կեանք տուր Հայրապետին,
Երկար օրեր Հայոց Հօր.

Տէ՛ր, անսասան պահիր դու միշտ,
Քո իսկ հիմնած Մայր Աթոռ:

ԱՌԱՎՕՏ ԼՈՒՍՈՅ

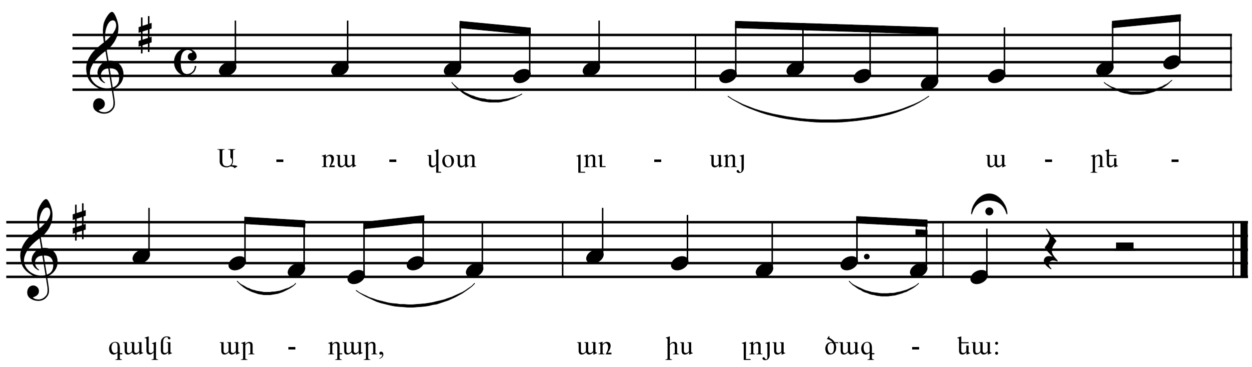

ՏԵՐ ՈՂՈՐՄՅԱ

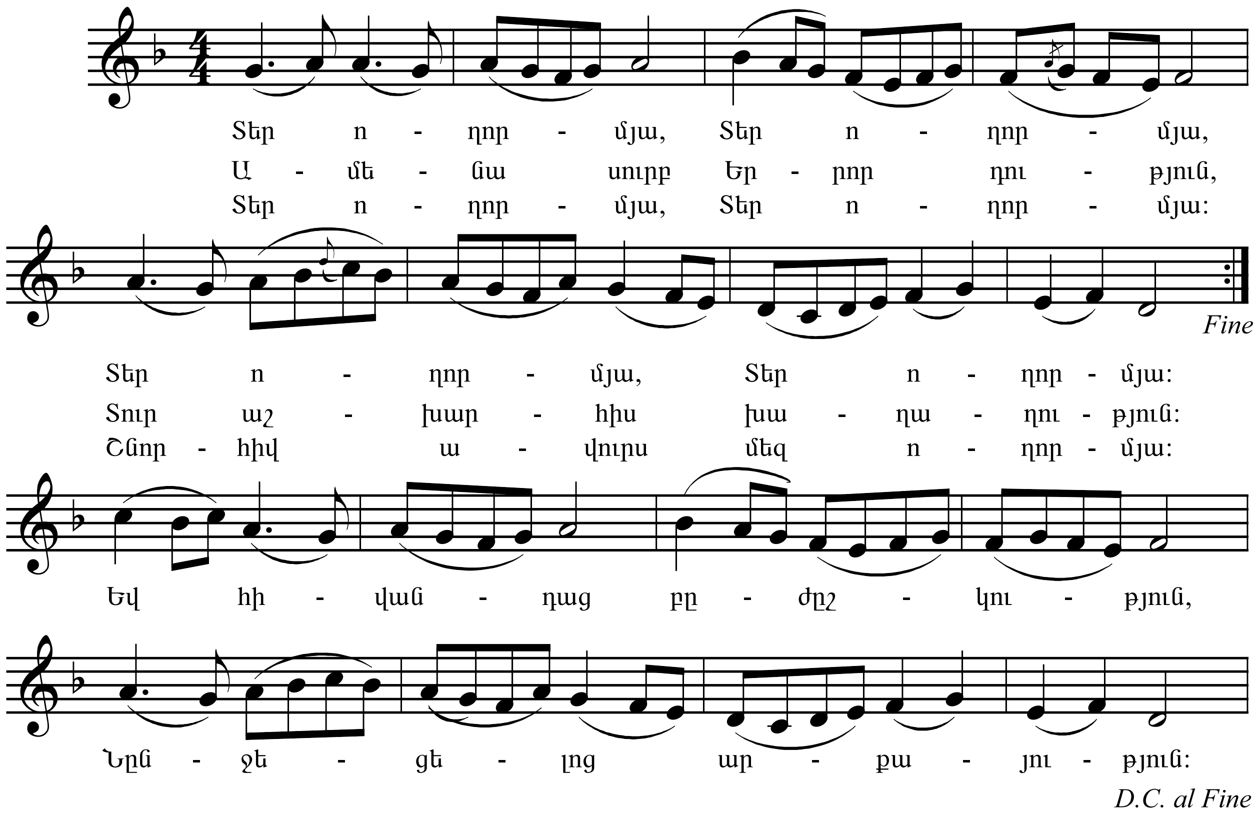

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾ

ԵՐԱԺՇՏԱՌԻԹՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

ՊԱՐԵՐ, ԽԱՂԵՐ

ՔԱՅԼԵՐԳ

Tempo di marcia

Երաժշտ.՝ *Ա. Խաչատրյանի*

ԷՆԶԵԼԻ

Երաժշտ.՝ *Ա. Սպենդիարյանի*

«Էնզելի» պարը նախատեսված է աղջիկների կատարման համար: Նախընտրելի է, որ երեխաներն իրենք հորինեն պարի երաժշտության բնույթին համապատասխան շարժումներ:

ՑՈՂԻԿՆԵՐ

РОСИНКИ

Երաժշտ.՝ *Ս. Մայկապարի*

Կատարել թեթև ցատկեր երաժշտության բնույթին համապատասխան:

ԱՐԻԿԻ ՊԱՐԸ

Երաժշտությունը և
շարժումները՝ *Մ. Արովյանի*

Երեխաները կանգնած են շրջանաձև, աղջիկ–տղա հաջորդականությամբ, ձեռքերը բռնած:

Առաջին մաս

1–2 տակտերին երեխաները ցուցադրում են աջ ոտքի, ապա՝ ձախ ոտքի կրունկը՝ բարձրացնելով և իջեցնելով ձեռքերը:

3–4 տակտերի ընթացքում կատարում են 4 քայլ դեպի աջ:

1–8 տակտերը կրկնվում են երկու անգամ:

6–9 տակտերի ընթացքում աղջիկները ձեռքերը 2–րդ և 3–րդ դիրքերով սահուն շարժումով գնում են դեպի աջ 4 քայլ և կատարում 4 ծափ, տղաները ձեռքերը 2–րդ դիրքով գնում են 4 քայլ դեպի ձախ, կրկնում են նույն շարժումը դեպի ձախ:

6–14 տակտերը կրկնվում են երկու անգամ:

Երկրորդ մաս

1–8 տակտերին կրկնվում են առաջին մասի շարժումները:

9–14 տակտերի ընթացքում աղջիկները, ձեռքերը ներքևից վերև բարձրացնելով, կատարում են 4 քայլ դեպի կենտրոն՝ փոքրացնելով շրջանը, վերջում կատարում են 4 ծափ: Այդ ընթացքում տղաները 2–րդ դիրքով կատարում են 4 քայլ դեպի հետ, այնուհետև փոխվում են տեղերը: Վերջում կազմում են զույգեր:

Երրորդ մաս

1–8 տակտերի ընթացքում զույգերը ցուցադրում են ոտքերը դեպի դուրս՝ կարծես միմյանցից «նեղացած», հետո ցուցադրում են ոտքերը դեպի ներս՝ կարծես «հաշտված», և կատարում են 4 քայլ առաջ, այս ընթացքում աջ ձեռքերը բռնած են, իսկ ձախ ձեռքերը՝ երկրորդ դիրքում:

1–8 տակտերը կրկնվում են երկու անգամ:

9–14 տակտերի ժամանակ զույգերը կանգնում են իրար դիմաց և կատարում 4 քայլ յուրաքանչյուրն իր աջ կողմի ուղղությամբ՝ ձեռքերը 2–րդ դիրքում կատարում է 4 ծափ: Հետ են գալիս դեպի ձախ՝ նույն շարժումներով:

9–14 տակտերը հարկավոր է կրկնել երկու անգամ:

ՎԱԼՍ

Երաժշտ.՝ *Ֆ. Շուբերտի*

ՁԵՎԱՎՈՐ ՎԱԼՍ

Ֆրանց Շուբերտի «Վալս»–ի երաժշտության ուղեկցությամբ

Երաժշտության չափը՝ 3/4 , տեմպը՝ չափավոր, ելման դրությունը՝ 3–րդ դիրք: Պարը կազմված է չորս մասից և զբաղեցնում է 32 տակտ:

Առաջին մաս (8 տակտ)

1–ին տակտ՝ բալանսե (ճոճվել) պարային գծի ուղղությամբ, տղան՝ ձախ, աղջիկը՝ աջ:
2–րդ տակտ՝ բալանսե պարային գծի հակառակ ուղղությամբ:
3–րդ տակտ՝ տղան կատարում է ձախ ոտքով կես պտույտ ձախ, աղջիկը՝ աջ ոտքով կես պտույտ աջ:
4–րդ տակտ՝ կատարում են երկրորդ կես պտույտը:
5–8–րդ տակտերին՝ կրկնվում են 1–4–րդ տակտերի շարժումները:

Երկրորդ մաս (8 տակտ)

1–ին տակտ՝ բալանսե դեպի առաջ՝ աջ ոտքով, տղայի և աղջկա ձեռքերը միանում են վերևում:
2–րդ տակտ՝ բալանսե դեպի հետ, ձեռքերը ձգվում են առաջ:
3–րդ տակտ՝ կես պտույտ աջ, տղան և աղջիկը տեղերը փոխում են:
4–րդ տակտ՝ սահող քայլ դեպի հետ՝ ձախ ոտքից:
5–8–րդ տակտերին՝ կրկնվում են 1–4–րդ տակտերի շարժումները:

Երրորդ մաս (8տակտ)

Տղան կատարում է փոփոխական քայլ դեպի առաջ, իսկ աղջիկը՝ վալսի պտույտներ՝ տղայի աջ ձեռքի տակով:

Չորրորդ մաս (8տակտ)

Տղան և աղջիկը կատարում են վալսի պտույտ դեպի աջ:

ԴԵՐԻԿՈ

Moderato

Կրկներգ -
Դերիկո՛, հո՜յ նար, հո՜յ նար, հո՜յ նար,Դերիկո՛ ջան,
Դերիկոն մեկ էր, ծամերը չեկ էր, խաքունե՛ ջան:

Մեր տուն, ձեր տուն իրար մոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Մեր տուն, ձեր տուն իրար մոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Դու կապել ես կարմիր գոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Դու կապել ես կարմիր գոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Մարդ չես թողնի քեզի մոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Մարդ չես թողնի քեզի մոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Իջնենք բաղչեն, քաղենք խոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Իջնենք բաղչեն, քաղենք խոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Տանենք դնենք մըսրա մոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Տանենք դնենք մըսրա մոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Տեսնենք՝ ո՞ւմ յարն է խորոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Տեսնենք՝ ո՞ւմ յարն է խորոտիկ, խաթունե՛ ջան:
Իմ յարն քաց քում է՛լ խորոտիկ, Դերիկո՛ ջան,
Իմ յարն քաց քում է՛լ խորոտիկ, խաթունե՛ ջան:

ԳՈՎՆԴ

Հայ ժողովրդական շուրջպարերից ամենատարածված դանդաղ և հանդիսավոր պարն է: Այն պարում են բոլորը՝ առանց սեռատարիքային սահմանափակումների (երեխաները պարում են առանձին շարքով կամ շրջանով, հետևելով և նմանակելով մեծերին), տարբեր առիթներով՝ ուխտագնացություններ, հարսանիք, խնջույք: Այդ իսկ պատճառով պարին կարող են մասնակցել մեծ թվով ՝ 100 և ավելի մասնակիցներ (տե՛ս Ս. Լիսիցյան, "Старинные пляски и театрализованные представления армянского народа", т.1, стр. 279), և այն կարող է տևել մի քանի ժամ:

Այդ ընթացքում փոփոխվում են պարին ուղեկցող երգերը, որոնք կատարվում են ժողովրդի մեջ լայն տարածում գտած և սիրված տարբեր խաղիկներով: Կարող են փոփոխվել պարային որոշ դետալներ, օրինակ՝ ձեռքերի բռնվածքը, խաղացող ոտքի դիրքը (ամբողջ ներբանով կամ միայն թաթով), սակայն հիմնական պարաձևը չի փոխվում:

Պարը կատարելու համար կանգնում են ուղիղ շարքով, կիսաշրջանով կամ փակ շրջանով, դեմքով դեպի շրջանի ներսը, միմյանց այնքան մոտ կանգնած, որպեսզի հարևանների ուսերի միջև տարածություն չմնա:

Ծանր գովնդի ժամանակ ձեռքերն իջեցված են՝ սովորական ուղիղ դիրքով, բռնվածքը՝ ափ ափի, այսինքն՝ ձախ ձեռքի ափը հարևանի աջը բռնած, կամ ճկույթ ճկույթի, այսինքն՝ ձախ ձեռքի ճկույթով բռնած հարևանի աջ ձեռքի ճկույթը:

Գովնդ. ճկույթախաղի ժամանակ արմունկները ծալվում են 90 աստիճանով առաջ:

Պարաքայլը հետևյալն է.

«1» հաշվին՝ աջ ոտքով փոքր քայլ դեպի աջ:
«2» հաշվին՝ ձախ ոտքով քայլ–միացում աջին (կից քայլ):
«3» հաշվին՝ դարձյալ աջ ոտքով փոքր քայլ դեպի աջ:
«4» հաշվին՝ ձախ ոտքը ամբողջ ներբանով կամ թաթով դրվում է (ժողովրդի լեզվով՝ խաղում է) աջի կողքին, մի փոքր առաջ:
«5» հաշվին՝ ձախ ոտքը գնում է հետ՝ իր նախկին տեղը:
«6» հաշվին՝ աջ ոտքը կատարում է նույն շարժումը՝ ինչպես ձախը 4 հաշվի ժամանակ, այսինքն՝ դրվում է ձախի կողքին, մի փոքր առաջ:

Բոլոր քայլերը կատարվում են կենտ կամ զույգ թեթևակի ծնկածալով:

ՏՈՆԱԿԱՆ ՊԱՐ

Երաժշտ. և շարժում՝
Կ. Եղիազարյանի

Երեխաները կանգնած են զույգերով՝ շրջանաձև, աղջիկ–տղա հաջորդականությամբ:

1–ին մաս

1–2–րդ տակտերին երեխաները ձեռքերը բռնած կատարում են չորս քայլ պարային գծի ուղղությամբ:
3–4–րդ տակտերին ծափ են տալիս մեկ աջ, մեկ ձախ կողմում: Կրկնության ժամանակ նույն շարժումները կրկնվում են դեպի ձախ:
5–6–րդ տակտերին զույգերը շրջվում են դեմքով դեպի իրար և կատարում մեկ ծափ. միացնում են աջ ձեռքերը:
7–8–րդ տակտերին փոփոխական քայլով փոխում են տեղերը, կրկնության ժամանակ 5–12–րդ տակտերին ծափ են տալիս, միացնում ձախ ձեռքերը և փոփոխական քայլով վերադառնում իրենց տեղերը:

2–րդ մաս

1–4–րդ տակտերին աղջիկները պարելով փոքրացնում են շրջանը և մեծացնում, տղաները՝ կանգնած ծափ են տալիս:
5–12–րդ տակտերին աղջիկները, ձեռքերը խաչաձևած, դեմքի առջև դիրքից իջեցնում են և բարձրացնում 3–րդ դիրք, միաժամանակ ոտքերը խաչաձև՝ գնում են աջ, աջ ոտքը կողմ, ձախը հետ, աջը՝ կողմ, ձախը՝ միացնում են: Կատարում են 2 ծափ և պտույտ՝ իրենց շուրջը: Կրկնության ժամանակ 5–12–րդ տակտերին կատարվում են նույն շարժումները՝ դեպի ձախ:

3–րդ մաս

1–4–րդ տկտերին տղաները, ծունկը հատակին ծալած, ծափ են տալիս, աղջիկները փոփոխական քայլքով պտտվում են տղաների շուրջը:
5–12–րդ տկտերին տղաները կանգնում են աղջիկների դիմաց և կատարում 2–րդ մասի շարժումները՝ յուրաքանչյուրն իր աջ կողմը: Կրկնության ժամանակ շարժվում են դեպի ձախ և ավարտում պարը՝ ձեռքերը բարձրացրված վեր դրությամբ:

ՆԱԶԱ՞Ն ԻՄ, ՆԱԶԵՆԻԿ

«ՇՈՐՈՐ»

Moderato

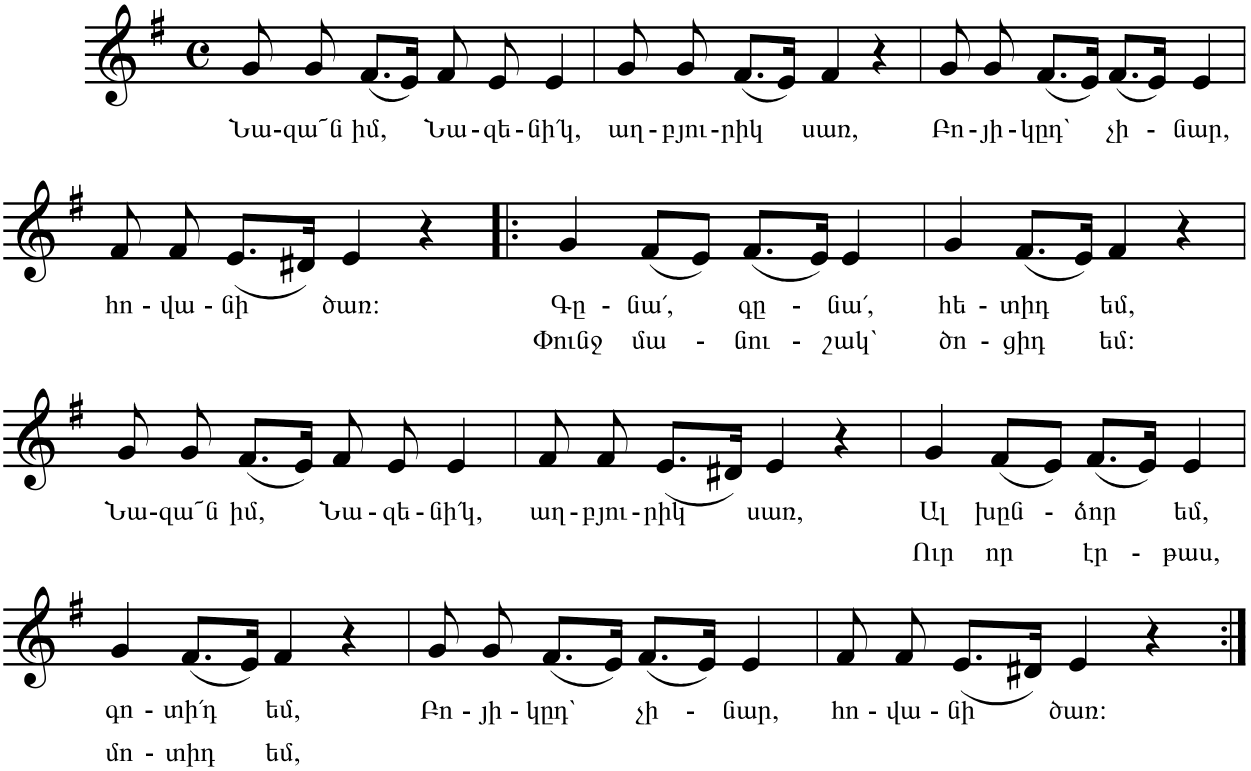

Հ ի մ ն ա տ ո ղ - կ ր կ ն ա կ

Նազա՞ն իմ, Նազենի՛կ, աղբյուրիկ սառ,
Բոյիկըդ՝ չինար, հովանի ծառ:
ա. Գնա՛, գնա՛, հետիդ եմ,
Ալ խնձոր եմ, գոտիդ եմ,
Փունջ մանուշակ՝ ծոցիդ եմ,
Ուր որ էրթաս, մոտիդ եմ:

Նազա՞ն իմ, Նազենի՛կ, աղբյուրիկ սառ,
Բոյիկըդ՝ չինար, հովանի ծառ:
բ. Գնա՛, գնա՛, քեզ հետ գամ,
Փարչիկ լինեմ, քեզ ջուր տամ,
Արևի հետ դու զարթնես,
Քաղցր լեզվով բարև տամ:

Նազա՞ն իմ, Նազենիկ, աղբյուրիկ սառ,
Բոյիկըդ՝ չինար, հովանի ծառ:

ՇՈՐՈՐ

Շորոր պարն ունի շատ տեսակներ կամ տարբերակներ: Սակայն մեկ հիմնական պայման ընդհանուր է բոլորի համար: Այն է՝ յուրաքանչյուր քայլի ժամանակ իրանը թեքվում է հենվող ոտքի ուղղությամբ, այսինքն՝ շորորում է:

Ներկայացվող շորորը՝ Ջավախքում տարածված տարբերակ է: Պարում են փակ շրջանով, ձեռքերը պահած վեր՝ գլխի մակարդակին հավասար, բռնվածքը՝ ափ ափի, արմունկները՝ ծալված 90 աստիճանով: Աջ և ձախ քայլերի հետ ձեռքերը թեթևակի թեքվում են՝ համապատասխանաբար աջ և ձախ:

Պարաքայլը հետևյալն է.

«1» հաշվին աջ ոտքը կատարում է քայլ 45 աստիճանով դեպի աջ և առաջ, իրանը թեքվում է դեպի աջ, ձախ ոտքը, ծունկը ծալելով, բարձրանում է մոտ:

«2» հաշվին աջ ոտքը կատարում է մեկ ծնկածալ, ձախը պահած է գետնից բարձր, իրանը թեքված է դեպի աջ:

«3» հաշվին կատարվում է նույն շարժումը՝ ինչպես «1» հաշվին, միայն ձախ ոտքով, իրանը թեքվում է դեպի ձախ, աջ ոտքը բարձրանում է:

«4» հաշվին նույնը՝ ինչպես «2» հաշվին, միայն ծնկածալը՝ ձախ ոտքով, աջը՝ պահված վերևում, իրանը՝ թեքված դեպի ձախ:

«5» հաշվին կրկնվում են «1» հաշվի շարժումները նույնությամբ:

«6» հաշվին կրկնվում են «2» հաշվի շարժումները նույնությամբ:

«7» հաշվին ձախ ոտքն ամբողջ ներբանով հարվածում է գետնին, աջի կողքին, մի փոքր առջևում, և անմիջապես բարձրանում, իսկ աջը կատարում է ծնկածալ:

«8 » հաշվին կրկնվում են «2» հաշվի շարժումները նույնությամբ:

Այս բոլոր շարժումների ընթացքում շրջանը տեղաշարժվում է դեպի աջ և առաջ, այսինքն՝ փոքրանում է:

«9» հաշվին մարմինն ուղղվում է դեպի շրջանի ներսը, ձախ ոտքը կատարում է քայլ դեպի հետ, աջ ոտքի ծունկը ծալվելով բարձրանում է 30 սմ գետնից վեր:

«10» հաշվին կատարվում է ծնկածալ ձախ ոտքով, աջը՝ պահված վերևում, իրանը՝ թեքված դեպի ձախ:

«11» հաշվին կատարվում են «9» հաշվի շարժումները, միայն հետ գնացող քայլը կատարում է աջ ոտքը, իրանը՝ թեքված է դեպի աջ:

«12» հաշվին կրկնվում են «10» հաշվի շարժումները, միայն ծնկածալն՝ աջ ոտքով, ձախ ոտքը պահված է վերևում, իրանը՝ թեքված դեպի աջ:

«13» հաշվին նույնությամբ կրկնվում են «9» հաշվի շարժումները:

«14» հաշվին նույնությամբ կրկնվում են «10» հաշվի շարժումները:

«15» հաշվին աջ ոտքը ամբողջ ներբանով հարվածում է գետնին՝ ձախի կողքին՝ մի փոքր առջևում, և անմիջապես բարձրանում, իսկ ձախը կատարում է ծնկածալ:

«16» հաշվին՝ ձախով կատարվում է ծնկածալ, աջը պահված է վերևում, իրանը՝ ուղիղ:

Այսպիսով՝ շրջանը նորից մեծանում և վերադառնում իր ելման դիրքին:

ՊԱՐ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿՆԵՐՈՎ

Երաժշտ.՝ *Է. Խազիզյանի*

Պար ծաղկեպսակներով

Նկարագրումը՝ *Է. Խազիզյանի*

Երեխաները, ծաղկեպսակները գլխներին, բռնում են միմյանց ձեռքերից և շրջան կազմում:

Երեխաներից մեկը մենակատար է: Կարելի է ունենալ նաև երկու - երեք մենակատարներ. այդ դեպքում նրանք միասին կատարում են մենակատարին հատկացված շարժումները:

1–2–րդ տակտեր: Ամբողջ խումբը պարելով գնում է շրջանագծի ուղղությամբ:

3–4–րդ տակտեր: Երեխաները, տեղում կանգնած, ձեռքերը անջատում են, վեր բարձրացնում և մի պտույտ կատարում իրենց շուրջը:

5–8–րդ տակտեր: Կրկնում են 1–4–րդ տակտերում կատարված շարժումները:
9–10–րդ տակտեր: Երեխաները (բացի մենակատարից) ծափ են տալիս կրծքի առաջ (յուրաքանչյուր տակտին՝ մեկ ծափ):
11–րդ տակտ: Դաստակները մոտեցնում են ուսերին՝ ափերով դեպի առաջ և կատարում մի քայլ դեպի աջ:
12–րդ տակտ: Պահպանելով ափերի դիրքը՝ ձախ ոտքը մոտեցնում են աջին:
13–14–րդ տակտեր: Կրկնում են 9–12–րդ տակտերի շարժումները:
Մենակատարը, 9–րդ տակտից սկսած, կատարում է հետևյալ շարժումները.
9–րդ տակտ: Ծաղկեպսակը երկու ձեռքով բռնելով՝ ցածրից դեպի աջ վեր է բարձրացնում և թեթև իջեցնում:
10–րդ տակտ: Ծաղկեպսակը դեպի ձախ վեր է բարձրացնում և թեթև իջեցնում:
11–12–րդ տակտեր: Ծաղկեպսակը գլխից վեր բռնած՝ կատարում է մի ամբողջ պտույտ իր շուրջը:
13–16–րդ տակտեր: Կրկնում է 9–12–րդ տակտերի շարժումները:
Երաժշտությունը կրկնվում է:
1–8–րդ տակտեր: Բոլոր երեխաները կրկնում են նույն տակտերի շարժումները:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՐ

Երաժշտ.՝ *Կ. Գալյանի*
Շարժում՝ *Կ. Ղազարյանի*

Երեխաները կանգնում են դեմ դիմաց՝ զույգերով:

1–ին ձև

1–4–րդ տակտերին երեխաները կատարում են չորս թեթև քայլ՝ յուրաքանչյուրն իր աջ կողմը, և կատարում 1 ծափ: Կրկնության ժամանակ նույն շարժումները կատարել դեպի ձախ:
1–4–րդ տակտերը կրկնել 2 անգամ:
5–8–րդ տակտերին երեխաները կատարում են «ռևերանս» մեկ քայլ աջ և հետ:
9–12–րդ տակտերին, աջ ձեռքերը միացրած, թեթև ցատկով փոխում են տեղերը:
5–12–րդ տակտերի կրկնության ժամանակ վերադառնում են իրենց տեղերը:

2–րդ ձև

1–4–րդ տակտերին երեխաները չորս թեթև քայլ են կատարում նախ դեպի աջ (ուսերով շարժվում դեպի հետ), հետո՝ ձախ (ուսերով դեպի հետ): Կրկնվում է 2 անգամ:
5–12–րդ տակտերին կրկնվում են 1–ին ձևի շարժումները:
Պարը կատարվում է աշխույժ և թեթև:

ԿԱՏԱԿ ԵՐԳ - ՊԱՐ

Խոսք՝ *Ն. Միքայելյանի* Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Թե որ մե - կը սը - խալ - վի, Կը - լոր պա - րը կանգ կառ - նի:
f
Ներս ե - կան, ե - կան, Թափ ա - ռան ու բը - ռան,
(rit.)
Թև բե - վի բըռ - նե - ցին, Ծափ տը - վին ու բը - ռան:
(rit)
a tempo
Լավ են պա - րում աղ - ջիկ– տը - ղա՝ Դար - ձած մի - մի գա - րուն:
mf
cresc.

Մեր պարով, մեր երգով
Ձեզ կանչում ենք մեր տոնին,
Թմբուկով ու նվագով
Մենք կանչում ենք բոլորին:
— Դե՛, եկե՛ք շուրջպարի,
Սա հին պարն է պապերի,
Թե որ մեկը սխալվի,
Կլոր պարը կանգ կառնի:

Ներս եկան, եկան,
Թափ առան ու քռան,
Թև թևի բռնեցին,
Ծափ տվին ու քռան:
Լավ են պարում աղջիկ–տղա՝
Դարձած մի-մի զարուն:
Ճիշտ են պարում, սխալ չկա
Հայոց մեր հին պարում:

— Դե՛, չեղավ, հոգնեցինք,—
Նվագողն է բարկանում,—
Այս ինչքա՞ն պարեցին,
Ոչ մի սխալ չեն անում,
Թե այսպես շատ գնա,
Օրը կանցնի մի պարով,
Շաբաթն ամիս կդառնա,
Կմեծանանք մի տարով:

— Վա՜յ,— կանչեց Մարին,—
Ոտքս առավ քարին:
Թևը թևից բաժանվեց,
Ու մեղեդին լռեց:
— Կատակ արի,— ասաց Մարին
Պարող խմբի միջից,—
Ես խղճացի նվագողին՝
Թող շունչ առնի մի քիչ:

ՆԱԶ ՊԱՐ

Երաժշտ.՝ *Ս. Բարխուդարյանի*

Ինքնուրույն կատարել երաժշտության բնույթին համապատասխան պարային շարումներ:

ՀԱՄԵՄԱՏԻՐ

Խոսք՝ *Լ. Պողոսյանի*

Երաժշտ.՝ *Ա. Լուսինյանի*

Մեր պար - տե - զից Ես փըն - ջե - ցի Շա՜տ շա՜տ, Շատ ծա - ղիկ -
Dolce mp
ներ. Նար - գիզ՝ հինգ հատ, Նույն - քան՝ զան - գակ,
mp
Չորս կար - միր վարդ, Ե - րեք մե - խակ, Եր -
կու շու - շան, Մեկ մա - նու - շակ: Նար -

զիզ՝ հինգ հատ, Նույն - քան՝ զան - զակ, Չորս կար - միր
վարդ, Ե - րեք մե - խակ, Եր - կու շու - շան,
rit.
f a tempo
Մեկ մա - նու - շակ: Ա - սա՛, Մի - կիչ,
rit.
f a tempo
Ո՞ր ծա - ղիկն եմ ես Փըն - ջել շատ քիչ:

ՀԱՄԵՄԱՏԻՐ

Մեր պարտեզից
Ես փնջեցի
Շա՜տ - շա՜տ,
Շատ ծաղիկներ.
Նարգիզ՝ հինգ հատ,
Նույնքան՝ զանգակ,
Չորս կարմիր վարդ,
Երեք մեխակ,
Երկու շուշան,
Մեկ մանուշակ:
Ասա՛, Միկի՛չ,
Ո՞ր ծաղիկն եմ ես
Փնջել շատ քիչ:

Խաղերգի նպատակն է՝ երեխաներին սովորեցնել ծաղիկների անունները, ամրապնդել ուղիղ և հետ հաշիվը՝ հինգի սահմանում, հարստացնել բառապաշարը՝ **այնքան, որքան, նույնքան, նարգիզ, զանգակ** բառերով: Երգի ընթացքում հարկավոր է շտկել **ս-զ, ջ-չ, գ-կ-ք** հնչյունների սխալ արտասանությունը:

Բեմականացում

Ընտրում ենք խաղին համապատասխան տեղ (այգու բեմանկարով), ուր շատ ծաղիկներ կան: Երեխաները ծաղիկներ են ներկայացնում: Ղեկավար երեխան ընտրում է ծաղիկները՝ ըստ տեքստի:

Երգի նախանվագի հետ բոլոր երեխաները մտնում են դահլիճ, նստում ցրված կամ առանձին խմբերով: Երգը կատարող երեխան զբոսնում է ծաղիկների շուրջը և փնտրում թվարկված ծաղիկները՝ նշված քանակով:

Ընտրված «ծաղիկները» շրջան են կազմում երեխայի շուրջը և քայլելով երգում: Երգի վերջում կատարող երեխան դիմում է երեխաներից մեկին, որը պետք է պատասխանի նրա հարցերին:

Խաղը կրկնում է մեկ այլ երեխա:

ԱՆՏԱՌԻ ՏՆԱԿԸ

Խոսք՝ *Ս. Բրուտյանի* Երաժշտ.՝ *Ս. Գալիկյանի*

Խիտ անտառում կանգնած էին
Փոքրիկ տնակներ,
Տնակներում ապրում էին
Գորշ նապաստակներ:

Մեկ նապաստակ դուրս է ցատկում,
Անտառով վազում,
Թաքիկներով պատուհանին
Ամենքի խփում:

Դե դո՛ւրս եկեք, նապաստակնե՛ր,
Խաղանք ու պարենք,
Հանկարծ եթե գայլ երևա,
Նորից կպահվենք:

Խաղը կազմակերպել՝ ելնելով երգի բովանդակությունից:

ՉԱՐԹԻ՛Ր, ԼԱՈ

Խոսք՝ *ժողովրդական* Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Խեղճ մըշեցին մեռավ լալով,
Օտար երկրներ ման գալով,
Մեռավ՝ թուրքին պարտքեր տալով,
Չարթի՛ր, լաո՛, մըռնիմ քըզի:

Ինչ անիծեմ շուն սաքյարին,
Ըսպաներ է Ջոջ Ափոյին,
Իլլաջ մացեր Արաբոյին,
Չարթի՛ր, լաո՛, մըռնիմ քըզի:

Չուր ե՞փ մնամ էլու դռներ,
Էրթամ զոնեմ զիմ խեղճ զառներ,
Սուքեմ զիմ բաղչայի ծառներ,
Չարթի՛ր, լաո՛, մըռնիմ քըզի:

Սեֆիլ, շիվար մացած հայեր,
Եղած անտեր, բնավեր հավքեր,
Սուլթան կուզե ջնջի մըզի,
Չարթի՛ր, լաո՛, մըռնիմ քըզի:

ԱՆԴՐԱՆԻԿԻՆ

ԻԲՐԵՎ ԱՐԾԻՎ

Խոսք՝ *Շերամի*

Երաժշտ.՝ *Շերամի*
Դաշն. մշակեց.՝ *Արեգ Լուսինյանի*

Իբրև արծիվ սավառնում ես լեռ ու ժայռ,
Թնդացնում ես երկինք, գետինք տենչավառ,
Սուրբ անունդ պիտի հիշվի դարեդար,
Հսկա լերինք քեզ ապաստան, Անդրանի՛կ:

Թշնամիներդ երբ լսեն քո անունը,
Օձերի պես պիտ սողան իրենց բույնը,
Երակներիդ ազնիվ քաջի արյունը
Չցամաքի՛ մինչ հավիտյան, Անդրանի՛կ:

Հայոց կուսանք դափնեպսակ թող հյուսեն,
Քնքուշ ձեռամբ քո ճակատը պսակեն,
Գոհարներով անվախ կուրծքդ զարդարեն,
Կեցցե՛ս հավետ դու, անսասան Անդրանի՛կ:

Հայաստանի սոխակները քեզ համար
Թող դայլայլեն գիշեր–ցերեկ անդադար,
Անհաղթ մնաս դու քաջության սիրահար,
Հայրենիքի անմահ հերոս Անդրանի՛կ:

ՀԱՅՐԵՆՅԱՑ ԴՐՈՇ

Խոսք՝ *ժողովրդական*

Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Հայրենյաց դրոշ մեր ազատության
Ծածանվեց ընդդեմ բռնակալության,
Հույսով լցվեցավ սիրտը հայության,
Երկյուղը պատե՛ց կայսեր օսմանյան:

Մեծ մարդասպանը սաստիկ զայրացավ,
Հայեր ջնջելու հրաման տվավ.
«Քանդել Հայաստան, ջնջել հայ անուն,
Որ չխաթարվի յուր անկախություն»:

Բայց զենքը ձեռքին ոտքի կանգնեցան,
Քաջ ֆիդայիներ՝ առյուծի նման,
Կռիվ կմղեր հերոս Անդրանիկ,
Սարսափը պատեց օսմանյան զորքին:

Արի՛ք, Հայկազու՜նք, գոչե՛նք միաձայն,
Սրտագին գոչենք՝ կեցցե՜ Հայաստան,
Կեցցե՜ Հայաստան և ազատություն,
Հայրենյաց պաշտպան քաջ ֆիդայություն:

ՈՒԽՏԱՎՈՐՆԵՐԸ
(Արդյոք ովքե՞ր են)

Խոսք՝ *ժողովրդական* | Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Սարերեն իջավ մի խումբ ձիավոր,
Նրանց մեջ էր քաջ Սերոբն ուխտավոր:
Արդյոք ովքե՞ր են, ինՙչ կորիձններ են,
Մասի՛սը վկա՝ հայո՛ց քաջերն են,
Արդյոք ովքե՞ր են, /հե՜յ/, ի՞նչ կորյուններ են,
Մասի՛սը վկա՝ ֆիդայինե՜րն են:

Արարատն հառա՜չ, հա՛յ զինվորներ քաջ,
Վրեժ մեր սրտում՝ գնա՛նք անձահանջ:
Արդյոք ովքե՞ր են...

Գիտեմ անուններ հայոց քաջերի,
Գևորգ Չաուշի, քաջ Անդրանիկի:
Արդյոք ովքե՞ր են...

Դե՛, կռվե՛նք, տղե՜րք, դե՛, կռվե՛նք քաջ–քաջ,
Ջարկե՛նք թշնամուն, գնա՛նք մենք առաջ:
Արդյոք ովքե՞ր են...

ՁԱ՛ՅՆ ՏՈՒՐ, Ո՛Վ ՓԻԴԱՅ

Խոսք՝ *ժողովրդական*

Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

Զա՛յն տուր, ո՛վ ֆիդայ, ինչո՞ւ ես տրտում,
Լուռ ու մունջ նստած՝ երկար մտածում,
Ավա՜ղ, երկար մտածում,
Տխուր, երկար մտածում:

Շարժեցե՛ք, տղե՜րք, սրեր շողշողուն,
Թափեցե՛ք կրակ բշնամյաց գլխուն,
Գազան բշնամյաց գլխուն,
Դաժան բշնամյաց գլխուն:

Պարզեցե՛ք դրոշակ մեր ազատության,
Լինի պահապան ազգի փրկության,
Սիրուն ազգի փրկության,
Անուշ ազգի փրկության:

Քանի ազատ չէ երկիրը հայի,
Զինված պիտ լինի ազգի ֆիդային,
Անվախ ազգի ֆիդային,
Կտրիճ ազգի ֆիդային:

ԿՈՎԿԱՍԻ՛ ՔԱՋԵՐ

Խոսք՝ *ժողովրդական* | Երաժշտ.՝ *ժողովրդական*

f
մեզ են ըս - պա - սում: Ան - դրա - նի - կը քաջ
f
յուր ըն - կեր-նե - րով Շարժ-վում է ա - ռաջ՝ Սաս-նա կող-մե -
mp
p cresc.
րով, Սուլ-թան, սար-սա - փած, ճա - րը կը-տըր - ված,
p cresc.

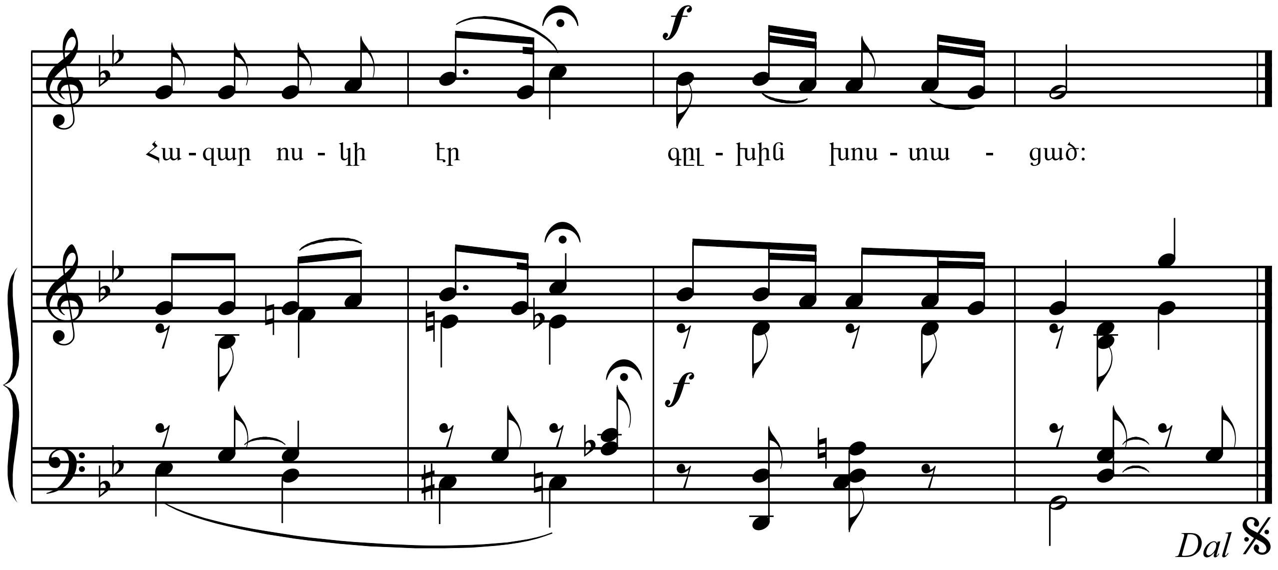

Կովկասի՛ քաջեր, գնանք Մուշ, Սասուն,
Մեր քույր, եղբայրներ մեզ են սպասում,
Անդրանիկը քաջ յուր ընկերներով
Շարժվում է առաջ Սասնա կողմերով,
Սուլթան, սարսափած, ճարը կտրված,
Հազար ոսկի էր գլխին խոստացած:

Կովկասի՛ քաջեր, խմբե՛ր կազմեցեք,
Քաջ Անդրանիկին օգնության հասեք,
Առած իր շուրջը ֆիդայիք ութսուն,
Մաքրեց ճանապարհ՝ դեպի Մուշ, Սասուն:

Կովկասի՛ քաջեր, առյուծի՛ ձագեր,
Հեծե՛ք ձեր ձիեր, կապե՛ք ձեր զենքեր,
Օրհնյա՛լ տիկիններ, հայո՛ց օրիորդներ,
Ծախե՛ք ձեր զարդեր, առե՛ք փամփուշտներ:

Մոտ է գարունը, շուտով կբացվի,
Հայոց քաջի ձայնը նորից կլսվի:
Անդրանիկը քաջ կանգնել է առաջ,
Խավարին ընդդեմ կուզե պատերազմ:

ՁԵՅԹՈՒՆՑՈՑ ՔԱՅԼԵՐԳ

Խոսք՝ *Հ. Զաքրյանի*

Երաժշտ.՝ *Տ. Չուխաջյանի*
Դաշն.համար՝ *Ա. Լուսինյանի*

Արևն ելավ, զեյթունցինե՛ր,
Դեհ, ձի հեծնենք, առնենք զենքեր, դիմենք առաջ.
Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ գլուխ ծռենք
Բռնավորին մեր վիզ պարզած:

Ամբողջ հինգ դար գերի ենք մենք,
Մեր շղթայք մենք պատրաստեր ենք,
Ինչո՞ւ այժմեն մենք չստիպենք
Մեր գերողին կրելու զայն:

Կեցցե՛ Զեյթուն, ապրի' Զեյթուն,
Թող չտեսնե ստրկություն.
Քանի ունի մեզ պես որդիք,
Ապրի՛ Զեյթուն, կեցցե՛ Զեյթուն:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԵՌԱՄՍՅԱԿ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒՄ

1. **Հայաստանի Հանրապետության օրհներգ**
Խոսք՝ Միքայել Նալբանդյանի
Երաժշտությունը՝ Բարսեղ Կանաչյանի
Նվագակցությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 5
2. **Մանկական նվագներ** (ժողովրդական թեմաներով)
Դաշնամուրի համար
Մշակումը՝ Կոմիտասի 7
3. **Կլոր պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Գեղունի Չթչյանի 10
4. **Թզուկ** *(«Կրկես»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 10
5. **Աշնան երգ**
Խոսք՝ Սողոմոն Մկրտչյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 12
6. **Տիկնիկի հիվանդությունը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Պյոտր Չայկովսկու 13
7. **Ուրախ – տխուր**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Լյուդվիգ վան Բեթհովենի 14
8. **Աշնան երգ**
Խոսք՝ Հովհաննես Թումանյանի
Երաժշտությունը՝ Ռոմանոս Մելիքյանի.... 16
9. **Լուսինեի օրորը** *(«Խաղալիքների աշխարհում»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 17
10. **Երեք արջուկներ** *(«Կրկես»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 18
11. **Վարդագույն աղջիկների պարը** *(«Գայանե» բալետից)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արամ Խաչատրյանի 20

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

12. **Փայտե ձիուկ**
Մեղեդին՝ Կոմիտասի
Դաշնամուրային նվագակցությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 21
13. **Ուրախ առավոտ**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 22
14. **Որ մեծանամ**
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի
Երաժշտությունը՝ Սվետլանա Սարուխանյանի 24

15. **Թրաշուշան** *(«Արևազօծ ծաղկանոց»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Սուրեն Մուրադյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 26
16. **Առվակ**
Խոսք՝ Անդրանիկ Մարաշյանի
Երաժշտությունը՝ Էմմա Միհրանյանի 28
17. **Կարծում եք թե կատա՞կ է**
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի
Երաժշտությունը՝ Սվետլանա Սարուխանյանի 29
18. **Երևանի աշունը**
Խոսք՝ Անահիտ Մովսիսյանի
Երաժշտությունը՝ Անահիտ Մովսիսյանի 29
19. **Անուշ խաղող**
Խոսք՝ Անահիտ Մովսիսյանի
Երաժշտությունը՝ Անահիտ Մովսիսյանի 30

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

20. **Ծաղիկ ջան**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի 31
21. **Հայրենի հող**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի 32
22. **Անձրև–անձրև**
Խոսք և երաժշտությունը՝ժողովրդական 34
23. **Ա՜յ, ծիտիկ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 36
24. **Հանիկ նայ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 38
25. **Խորոտ է**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Վիկտոր Վարդանյանի 40
26. **Արև–արև**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 42

ԵՐԱԺՇՏԱՌԻԹՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ
ՊԱՐԵՐ, ԽԱՂԵՐ

27. **Քայլերգ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ռոբերտ Շումանի 43
28. **Քայլերգ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Սերգեյ Պրոկոֆևի 44
29. **Խումար**
Խմբերգային (a cappella)
Երաժշտությունը՝ Կոմիտասի 45
30. **Հայկական շուջպար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական 46

31. **Էկոսեզ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Յոհան Գումելի 47
32. **Շալախո**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Փոխադրումը՝ Էդվարդ Բաղդասարյանի
Շարժումների նկարագրությունը՝ Կ. Ղազարյանի 48
33. **Նուբար–Նուբար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Փոխադրումը՝ Էդվարդ Բաղդասարյանի 50
34. **Հո՜յ, Նազան**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Մշակումը և դաշնամուրային նվագակցությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 51
35. **Վեր–վերի, «Հո՜յ, Նարե՛» և «Հո՜պ, թռի՛» երգ–պար**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական
(Միայն մեղեդիները) 54, 55
36. **Շլդիկ-մլդիկ մի նապաստակ**
Խոսք՝ Լաուրա Պողոսյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի
Բեմականացումը՝ Կ. Ղազարյանի 56
37. **Իմ ձին**
Խոսք՝ Գուրգեն Բորյանի
Երաժշտությունը՝ Յուրի Գևորգյանի
38. **Պոլկա** *(Խաղ դափերով)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Միխայիլ Կրասևի 60
39. **Ո՞ւմ շրջանը շուտ կհավաքվի** *(ռուսական ժողովրդական)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ռուս. ժողովրդական 61
40. **Լեռնային արքայի քարայրում** *(«Արջն ու երեխաները»* խաղ*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Էդվարդ Գրիգի
Խաղի նկարագրությունը՝ Շ. Բրուտյանի 62
41. **Գնդակով խաղ**
Խոսք՝ Լաուրա Պողոսյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի
Բեմականացումը՝ Կ. Ղազարյանի 63

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒՄ

42. **Խիզախ հեծյալը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ռոբերտ Շումանի 65
43. **Դինգ-դոնգ**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Ռոբերտ Ամիրխանյանի 66

44. **Արջի փիշտը**
Խոսք՝ ժողովրդական
Երաժշտությունը՝ Ռոմանոս Մելիքյանի 67
45. **Լարախաղաց** *(«Կրկես»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 68
46. **Ծաղրածուներ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Դմիտրի Կաբալևսկու 69
47. **Ծաղրածուն (Петрушка)**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Յոհաննես Բրամսի.... 70
48. **Տիկնիկի օրորը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Միքայել Միրզայանի....71
49. **Պապիկի ժամացույցը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ղազարոս Սարյանի 72
50. **Երաժշտական արկղիկ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 73
51. **Իմ ձին**
Խոսք՝ Գուրգեն Բորյանի
Երաժշտությունը՝ Ռոբերտ Պետրոսյանի....74

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

52. **Տոնածառ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ Միքայել Միրզայանի....75
53. **Իմ սահնակը**
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 76
54. **Դահուկները իմ սիրուն**
Խոսք՝ Մկրտիչ Կորյունի
Երաժշտությունը՝ Սուսաննա Գալիկյանի 78
55. **Ծաղրածու**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 79
56. **Նոր տարի**
Խոսք՝ Կառլեն Գևորգյանի
Երաժշտությունը՝ Ռոբերտ Պետրոսյանի....80
57. **Հավերժական ծաղիկ** *(«Արևազօծ ծաղկանոց»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Սուրեն Մուրադյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 83
58. **Երկու խնձոր թուշ ունես**
Խոսք՝ Հովհաննես Շիրազի
Երաժշտությունը՝ հայկական ժողովրդական
Մշակումը՝ Ազատ Մանուկյանի 86

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

59. **Չալտիկ գառը**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական..87
60. **Համոն**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական..88
61. **Խնոցի**
Խոսք՝ Հովհաննես Թումանյանի
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական..90
62. **Նանիկ ասեմ**
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական..92
63. **Կատակ–երգ**
Խոսքի մշակումը՝ Էդվարդ Ավագյանի
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական..94
64. **Սեյրանի**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի 96
65. **Աղջիկնե՛ր, պա՛ր բռնեցեք**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Ղազարոս Աղայանի 98
66. **Եղնիկ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Կոմիտաս (միայն մեղեդին)..100
67. **Մառան մտա ման եկա**
Խոսք՝ ժողովրդական
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
(միայն մեղեդին)..100
68. **Քեռին եկավ մեր բակը**
Խոսք՝ ժողովրդական
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
(միայն մեղեդին) 100

ԵՐԱԺՇՏԱՌԻԹՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

ՊԱՐԵՐ, ԽԱՂԵՐ

69. **Երիտասարդական քայլերգ**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ալեքսանդր Հարությունյանի..101
70. **«Էկոսեզ»**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ֆրանց Շուբերտի 102
71. **Պար դափերով**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Պարի նկարագրումը՝ Էվ. Աստվածատրյանի 103
72. **Քոչարի**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Մշակումը՝ Է. Խոսրովյանի
Պարի նկարագրումը՝ Կարինե Ղազարյանի..105

73. **Նազ պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Մշակումը՝ Էդվարդ Բաղդասարյանի 106
74. **Իտալական պոլկա**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Սերգեյ Ռախմանինովի 108
75. **Պոլկա**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Միխայիլ Գլինկայի 109
76. **Քուչիկն ու փուչիկը**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 110
77. **Во поле береза стояла**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ռուսական ժողովրդական 113
78. **«Զ» տառի երգը** *(«Երաժշտական այբուբեն»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 114
79. **«Շ» տառի երգը** *(«Երաժշտական այբուբեն»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 116
80. **Երգ Չյունանուշիկի և Ձմեռ պապիկի մասին**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 118
81. **Շողշողուն տոնածառ**
Խոսք՝ Էվելինա Շահինյանի
Երաժշտությունը՝ Էվելինա Շահինյանի 122
82. **Պարահանդեսային պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Կ. Եդիգարյանի
Շարժումները՝ Կարինե Ղազարյանի 123
83. **Սլավոնական պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 124

ԵՐՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒՄ

84. **Ցատկապարան**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արամ Խաչատրյանի 125
85. **Ուրախ գնացք** *(«Խաղալիքների աշխարհում»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 126
86. **Կապիկները զվարճանում են** *(«Խաղալիքների աշխարհում»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 128
87. **Համարձակ հեծյալները** *(«Կրկես»* շարքից*)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 130

88. **Գարնան սպասում**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 132
89. **Ծիտիկի օրորը**
Խոսք՝ Հովհաննես Թումանյանի
Երաժշտությունը՝ Ազատ Մանուկյանի 136
90. **Արջուկը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 137

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

91. **Բարձրիկ Հայաստան**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 138
92. **Մայրիկի օգնականը**
Խոսք՝ Վիկտոր Վարդանյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 142
93. **Մանուշակ** *(«Արևազօծ ծաղկանոց»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Սուրեն Մուրադյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 144
94. **Վարդը** *(«Արևազօծ ծաղկանոց»* երգաշարից*)*
Խոսք՝ Սուրեն Մուրադյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 146
95. **Թիթեռնիկ**
Խոսք՝ Լաուրա Պողոսյանի
Երաժշտությունը՝ Սվետլանա Սարուխանյանի 149
96. **Շո՛ւտ արի, գարո՛ւն**
Խոսք և երաժշտությունը՝ Սուսաննա Գալիկյանի 150
97. **Մայրիկիս տոնը**
Խոսք՝ Անդրանիկ Մարաշյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 152
98. **Սիրում եմ**
Խոսք՝ Էդվարդ Միլիտոնյանի
Երաժշտությունը՝ Հռիփսիմե Խրիմյանի 154
99. **Ուսուցիչներ մեր սիրելի**
Խոսք՝ Հռիփսիմե Խրիմյանի
Երաժշտությունը՝ Հռիփսիմե Խրիմյանի 155
100. **Զանգն առաջին**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 156
101. **Արագիլ**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 158

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

102. **Գարուն**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Սիլվա Կապուտիկյանի 159

103. **Զա՜ն, ծաղի՛կ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 162
104. **Վարդի ծառ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 164
105. **Վարդավառ**
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի 165
106. **Զա՛ն, Գառնո՛ւկ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 166
107. **Լեպիո՜, լե՛, լե՛**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 168
108. **Լորիկ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 170

ՀՈԳԵՎՈՐ ԵՐԳԵՐ

109. **Հայր մեր** («Տերունական աղոթք»)
Երաժշտությունը՝ Մակար Եկմալյանի 172
110. **Օրհներգ հայրապետական** 173
111. **Առավոտ լուսոյ** 173
112. **Տեր ողորմյա** 174
113. **Սուրբ Աստված** 174

ԵՐԱԺՇՏԱՌԻԹՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

ՊԱՐԵՐ, ԽԱՂԵՐ

114. **Քայլերգ մեղ.** *«Չոն քնդուքյան»-ից*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Արամ Խաչատրյանի 175
115. **Էնզելի**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի 176
116. **Ցողիկներ** (Росинки)
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ս. Մայկապարի 178
117. **Արիկի պարը**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտական շարժումները՝ Միրցա Աբովյանի 179
118. **Վալս** *(Զևավոր վալս)*
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Ֆրանց Շուբերտի 180
119. **Դերիկո** (Գովնդ)
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական 181
120. **Տոնական պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտական շարժումները՝ Կ. Եղիգարյանի 183
121. **Նազան իմ, Նազենիկ** (Շորոր)
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ ժողովրդական 184

122. **Պար ծաղկեպսակներով**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտական շարժումները՝ Է. Խազիզյանի.............................186
123. **Ժամանակակից պար Դաշնամուրի համար**
Երաժշտությունը՝ Կարինե Գայյանի
Երաժշտական շարժումները՝ Կարինե Ղազարյանի 187
124. **Կատակ երգ-պար**
Խոսք՝ Նանսեն Միքայելյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 188
125. **Նազ պար**
Դաշնամուրի համար
Երաժշտությունը՝ Սերգեյ Բարխուդարյանի 191
126. **Համեմատիր**
Խոսք՝ Լաուրա Պողոսյանի
Երաժշտությունը՝ Արեգ Լուսինյանի
Բեմականացումը՝ Կ. Ղազարյանի 192
127. **Անտառի տնակը**
Խոսք՝ Շուշանիկ Բրուտյանի
Երաժշտությունը՝ Սուսաննա Գալիկյանի 196

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

128. **Զարթի՛ր, լաո**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական 197
129. **Անդրանիկին** («Իբրև արծիվ…»)
Խոսք՝ Շերամի
Երաժշտությունը՝ Շերամի
Դաշնամուրային նվագակցությունը՝ Արեգ Լուսինյանի 198
130. **Հայրենյաց դրոշ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական......................................200
131. **Ուխտավորները** («Արդյոք ովքե՞ր են»)
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական......................................202
132. **Զա՛յն տուր, ո՛վ ֆիդայ**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական......................................204
133. **Կովկասի՛ քաջեր**
Խոսք և երաժշտությունը՝ ժողովրդական......................................206
134. **Զեյթունցոց քայլերգը**
Խոսք՝ Հ. Չաքրյանի
Երաժշտությունը՝ Տ. Չուխաջյանի
Դաշնամուրի համար՝ Արեգ Լուսինյանի.......................................209

«ԿՐԿԵՍ» ԵՎ «ԽԱՂԱԼԻՔՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ»
Դաշնամուրային շարքերի պիեսներին նվիրված բանաստեղծական
քառատողերը՝ Նանսեն Միքայելյանի

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ»–ի, ինչպես նաև
«ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ»–ի բոլոր մշակումներն ու
դաշնամուրային նվագակցությունները՝ Արեգ Լուսինյանի

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶՈՒՄ

5-6 տարեկան երեխաների համար

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

Պիեսներ, երգեր, պարեր, խաղեր

Ձեռնարկը հասցեագրված է նախադպրոցական հաստատություններում և տարրական դասարաններում «Երաժշտություն» առարկան դասավանդող մասնագետներին:

Հրատարակչության տնօրեն՝	Էմին Մկրտչյան
Մասնագիտական երաժշտական խմբագիր և մակետավորող՝	Արեգ Լուսինյան
Գեղարվեստական խմբագիր՝	Արա Բաղդասարյան
Գրական խմբագիր՝	Գոհար Ամիրբեկյան
Շապիկի ձևավորումը՝	Արևիկ Հակոբյանի
Վերստուգող սրբագրիչ՝	Նվարդ Փարսադանյան
Համակարգչային նոտագրումը՝	Վալենտինա Լուսինյանի

ISMN 979–0–9013401–3–8
ISBN 978–0–99941–1–625–6

Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Չափսը՝ 60x80 1/8:
Թուղթը՝ օֆսեթ: Ծավալը՝ 27.5 տպ. մամուլ:

ԶԱՆԳԱԿ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ, 0051, Երևան, Կոմիտասի պող. 49/2
Հեռ.՝ (+374 10) 23 25 28, էլ. փոստ՝ info@zangak.am
Էլ. կայքեր՝ www.zangak.am, www.book.am
Ֆեյսբուքյան կայքէջ՝ www.facebook.com/zangak